

Magyarországi Ujság

Budapest

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NOVISAD, KRALJA PETRA UL. 30. I. EMELET
Telefonszám: 21-37, éjjel 20-58
SZUBOTICA, Kralja Aleksandra 9. Telefon 6-70

Noviszád, 1931. évi április hó 29

SZERDA

XII. évfolyam

99. szám

Előfizetési ára: egy óra 40 dinár, három óra 120
dinár — Külföldön egy hónapra 50 dinár. — Egyes
szám ára hétköznap 1.50 dinár, vasárnap 2 dinár
Megjelenik hétfő kivételével mindennap reggel

A májusi konferencia semmi változást nem fog hozni a kisantant eddigi politikájában

A konferencia programján gazdasági kérdések is szerepelnek

Prágából jelentik: A félhivatalos Csehszlovákia Köztársaságának a külsőállású álló kisantant konferenciájáról elmondja, hogy semmi változást sem fog hozni a kisantant eddigi politikájában. A romániai kormányváltozás sem jelent semmi újat és

a kisantant három állama továbbra is szilárdan ragaszkodik existenciális alapelveihez, a békeszerződések megőrzéséhez.

Természetes — írja a lap — hogy a kisantant nem csupán politikai feladatokat tekint hivatásának, hanem gazdasági kérdésekkel is foglalkozik. Ezek a csorbatói kisantant konferencián is jelentős szerepet játszottak már és a gazdasági kérdések ugyanolyan mértékben, esetleg még nagyobb mértékben szerepelnek majd a szinajai értekezlet programján.

Az értekezlet ugyanis foglalkozni fog

a német—osztrák vámunió tervével, valamint a Briand-féle megoldással is.

A Reforma úgy értesül, hogy a közeli kisantant konferenciát szigorúan bizalmas formában folytatják ezuttal. Az értekezlet-ről lehetőleg távol tartják az újságírókat, kommunikét és interpretációkat az értekezlet lefolyásáról nem adnak ki.

csak az értekezlet bezárása után adnak majd kommunikét a sajtó számára.

A lap úgy tudja, hogy az értekezlet előtt Benes csehszlovák külügyminiszter külön tanácskozni fog Marinkovics jugoszláv külügyminiszterrel.

A londoni Manchester Guardian a konferenciával kapcsolatban azt írja, hogy a tanácskozáson a kisantant államok egységes állásfoglalást állapítanak meg a német—osztrák vámunió ügyében.

—o—

Letartóztatták Berenguer volt spanyol miniszterelnököt

A spanyol köztársasági alkotmány fontosabb elemei

Madridból jelentik: A minisztertanács tegnap este elhatározta, hogy mindazoktól a miniszterektől, akik 1930 szeptember 30-tól 1931 április 14-ig voltak hivatalban, megvonja nyugdíjilletményüket. A kormány véleménye szerint ezeknek a minisztereknek kinevezése jogtalanul történt.

A minisztertanács

Miguel de Unamunot egyhangulag kinevezte a közoktatásügy legfelsőbb tanácselnökévé.

Elhatározta továbbá, hogy az esküdtészi pereknél a jövőben nők is szerepelhetnek esküdték gyanánt.

Berenguer tábornok volt miniszterelnök ellen letartóztató parancsot adtak ki. A tábornok, akit miniszterelnökségének ideje alatt elkövetett állítólagos bűncselekményekért üldöznek, Franco tábornoknak, az ismert repülőtestnek fivérét választotta védőjéül. Berenguer tábornokot tegnap a katonai fogházba zárták.

De Los Rios közoktatásügyi miniszter az Oeuvre tudósítója előtt tett nyilatkozatában kijelentette, hogy a federalizmus, az egyház és állam különválasztása és a két-kamarás parlamenti rendszer megalkotása a leglényegesebb elemei az általa kidolgozandó köztársasági alkotmánynak.

A brsadini mezőőr agyonlőtt két fivért, a harmadikat pedig súlyosan megsebesítette, mert rátámadtak

Borzalmas vérengzés Brsadin község főuccáján

Borzalmas vérengzés történt tegnapelőtt éjszaka a szerémségi Brsadin községben. Mirkovics Uros községi mezőőr lelőtte Zsivkovics Sztánkó és Zsivkovics Luka földműveseket, akik rátámadtak, míg Zsivkovics Dakot súlyosan megsebesítette. A véres esetről a következő részleteket jelenthetjük:

A brsadini földközösség nemrég elhatározta, hogy a község mellett nagyobb földterületet szénatermelésre szán és ezen a területen mindennemű legeltetést betiltott. Ezért a község ki is küldte Mirkovics Uros mezőőrt, akinek megparancsolták, hogy a tilos területre senkinek az állatját ne engedje legelni.

gedje legelni.

Mirkovics Uros tegnapelőtt az esti órákban észrevette, hogy Zsivkovicsék mint egy negyven szarvasmarhája a tilos területen legelészik. A tehenek mellett Zsivkovics Luka, a Zsivkovics család legfiatalabb tagja volt, akit a mezőőr felszólított, hogy azonnal hagyja abba az állatok legeltetését és a szarvasmarhákat hajtsa el a legelőről. Mikor a fiatalember nem engedelmesskedett a parancsra, a mezőőr a szarvasmarhákat saját maga kezdte beteretelni a községbe, ahol a község háza udvarában helyezte el őket.

Zsivkovics Luka látva, hogy az állatokat a község házára terelték, hazaszaladt, aholbátyait értesítette az esetről. A Zsivkovics fivérek felháborodva azonnal utnak is indultak s míg Dusán baltát ragadott, Sztánkó vadászfegyvert vett magához, Dako pedig botot ragadott.

A három fiatalember a község főuccáján találkozott a mezőőrrel, akit felelősségre vontak, hogy miért hajtotta be a szarvasmarhákat. Szó szót követett és Zsivkovics Sztánkó hirtelen felkapta vadászfegyverét és lábán találta a mezőőrt, aki az ucca másik oldalára menekült. Zsivkovics Sztánkó követte az őrt és megegyeszer rálőtt, mire az őr is használta fegyverét és

először Sztánkóra lőtt, akit fején talált, úgy hogy a szerencsétlen fiatalember nyomban meghalt. A mezőőr ezután Zsivkovics Lukára lőtt, aki baltával akart rátámadni. A golyó Zsivkovics Lukát a mellén érte és nyomban megölte. Végül az őr Zsivkovics Dákóra lőtt és a fiatalembert súlyosan megsebesítette.

A csendőrség a vérengzés ügyében megindította a nyomozást és a mezőőrt egyelőre őrizetbe vette. A mezőőr azzal védekezik, hogy a három Zsivkovics fivér rátámadt és fegyverét önvédelemből kénytelen volt használni.

Megtalálták a télen öngyilkossá vált palánkai leány holttestét

Ez év januárjában nagy feltűnést keltett Bácska Palánkán Sulzbacher Katica fiatal leány eltűnése. Senkisé tudott bizonyosat a leány sorsáról és csak sejtették, hogy a Dunába ugrott.

Tegnap délután fél négy órakor Reisinger András palánkai halász Cséb és Palánka között megtalálta a leány holttestét, amelyet a víz feldobott. Reisinger a holttestet csónakjába emelte és visszavezett Palánkára, ahol jelentést tett az esetről a hatóságnak. A csendőrség tegnap küldött értesítést Noviszádra, ahonnan ma kiszáll a törvényszéki bizottság a boncolás megejtésére.

—o—

Albert Thomas a nemzetközi munkaügyi hivatal igazgatója tegnap megérkezett Beográdba

Thomas még a tegnapi nap folyamán konferenciát tartott a munkaadók és munkások képviselőivel

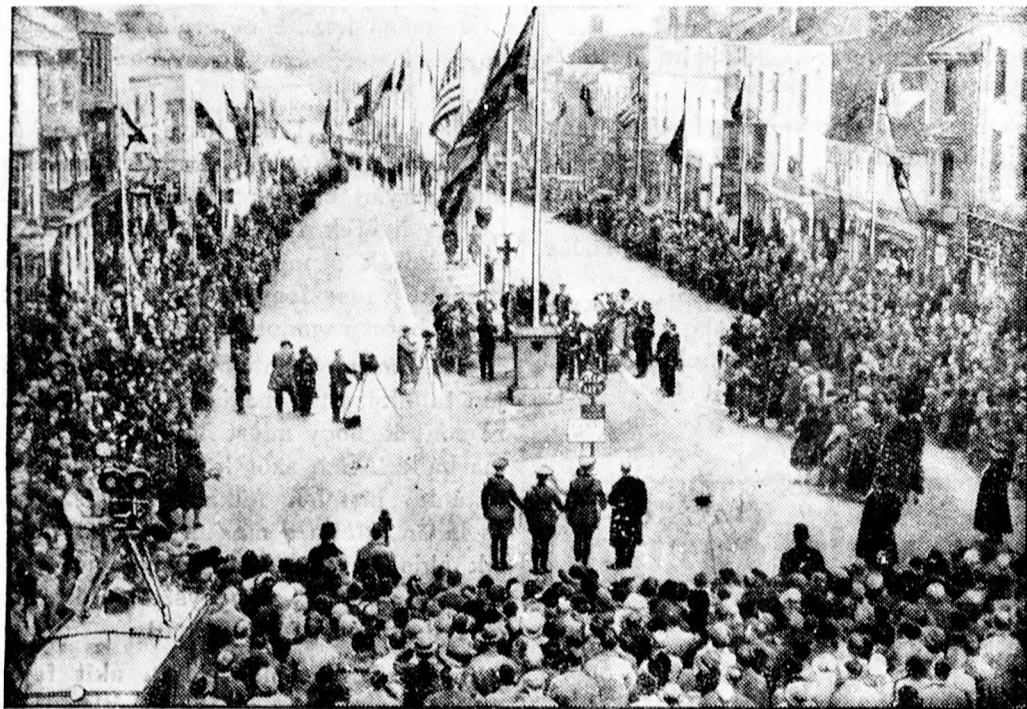
Beográdból jelentik: Tegnap reggel 8 óra 20 perckor a zágrebi gyorsvonattal Beográdba érkezett Albert Thomas, a nemzetközi munkaügyi hivatal igazgatója. Albert Thomast a beográdi főpályaudvaron nagyszámú előkelőség és újságírók várták. A munkaügyi hivatal igazgatója a vagonból kiszállva szívélyesen kezetfogott a megjelentekkel, majd a Szrpszki Kralj szállóban fentartott lakására hajtatott. Délelőtt tíz órakor Albert Thomas a miniszterelnöknél tett tisztelegő látogatást, majd fél tizenegy órakor a szociálpolitikai minisztert kereste fel. Egy órakor Preka Nikola szociálpolitikai miniszter Albert Thomas tiszteletére a Szrpszki Kraljban ebédet adott.

Délután négy órakor Albert Thomas a munkaadók szervezeteinek képviselőivel kon-

ferenciát tartott a gyáripari kamarában, majd hat órakor a munkáskamarába ment, ahol a munkásszervezetek képviselőivel tartott konferenciát. Este fél kilenc órakor a Szrpszki Kralj éttermében nagy bankett volt, amelyen az egyes minisztériumok kiküldöttei, valamint a munkaadók és munkásszervezetek kiküldöttei vettek részt.

A mai napon délelőtt Albert Thomas a szociálpolitikai minisztériumban folytatja tanácskozásait. Tizenegy órakor a munkaügyi hivatal igazgatója a jugoszláv újságírókat fogadja, akiknek nyilatkozni fog jugoszláviai benyomásairól, majd Beográdot és a panesevoi hidépitést fogja megtekinteni.

Albert Thomas május elsején autón utazik Dubrovnikba, ahonnan Cetinjébe megy, majd Albániába folytatja útját.

Hetvenöt nemzet lobogója a Shakespeare napon

Az angliai Stratford-on-Avon városkájában Shakespeare szülőhelyén minden évben nagy ünnepélyességgel ülik meg Shakespeare születésnapját. Hetvenöt nemzet lobogója hódol e napon a nagy költő emlékének.

A mezőgazdasági munkások országos szövetségének vezetősége a földmunkások rossz gazdasági helyzetéről és annak feljavításáról

A szövetség érdekes beadványa a szociálpolitikai minisztériumhoz

A jugoszláviai mezőgazdasági munkások országos szövetségének noviszádi vezetősége rendkívül érdekes és egyben tanulságos beadványt intézett a szociálpolitikai minisztériumhoz a mezőgazdasági munkások mostani súlyos helyzetének és annak a feljavítása ügyében. A szövetség a részletes beadványban hivatkozik arra, hogy az elmúlt tél folyamán, midőn a bántól fél millió dinár kölcsön megadását ajánlották a nyomorgó mezőgazdasági munkások olcsó élelemmel való ellátására, megbízták a szövetséget azzal, hogy írja össze a munkanélküli földmunkásokat és készítsen azokról statisztikát. A szövetség elfogadta a királyi báni közigazgatás indítványát és kötelezte magát, hogy az élelmezési akció mellett a községi hatóságok útján részletes ankétot rendez a volt Bácska, Bánát, Baranya és Szrém területén élő földmunkásság tényleges számának és helyzetének megállapításá-

ra. A különösen nehéz munka elvállalásánál a szövetség a királyi báni közigazgatás erkölcsi támogatását is megkapta, amennyiben a bántól utasította az érdekelt községi hatóságokat, hogy a szükséges statisztikai adatokat egybegyűjtsék és a szövetség kívánásait a legsürgősebben és lelkiismeretesen teljesítsék. A szövetség így igen értékes adatokhoz jutott, amely rendkívül értékes alapot nyújt mindazoknak a nehéz problémáknak megismerésére, amelyek a mezőgazdasági munkások életében vannak és ezeket az adatokat a szövetség a szociálpolitikai minisztérium rendelkezésére bocsátja.

A statisztikai adatokat a szövetség a beadványhoz mellékelten küldi, de a beadványban is összefoglalja azok legfontosabb adatait. A szövetség eszerint megállapítja, hogy a volt Bácska, Bánát, Baranya és Szrém területén 396 község közül 282, 29 járás és tíz várostól kapta meg a szüksé-

ges adatokat és

eszerint a 282 községben 79.864 mezőgazdasági munkás van föld nélkül s ezek közül 58.363-nak nincs foglalkoztatása.

Igy tehát 114 adatai ismeretlenek a számtalan felszólítás és figyelmeztetés ellenére is. Az említett 282 községben és tíz városban 9561 mezőgazdasági munkás adatait vették fel, akik 32.700 családtagot tartanak el. A beérkezett jegyzékek alapján meg lehet állapítani, hogy ezek

a mezőgazdasági munkások az elmúlt évben összesen 735.675 munkanapot dolgoztak, úgy hogy egy munkásra az egész elmúlt évben 76 munkanap esik.

Mindezek a munkások (9561) az elmúlt évben összesen 16.386.074 dinárt kerestek, részben pénzben, részben természetben, a mit az egyes községekben szintén pénzértékben számítottak, ami azt jelenti, hogy a 76 munkanap alatt egy-egy munkásra átlagosan napi 22.76 dinár kereset esett, ami viszont, ha az egész évre elosztjuk a keresetet és 300 munkanapot számítunk, 5 dinár és 71 para napibért jelent.

Ha ezt az öt dinár és 71 para napibért a családtagok között elosztjuk (összesen 32.700) akkor arra a megdöbbentő eredményre jutunk, hogy az elmúlt évben minden egyes kereső munkáscsalád egy-egy tagja napi 1 dinár és 6 parából élt meg,

az 1930. évet 365 nappal számítva. A szövetség megemlíti, hogy az adatokat a munkások személyes meghallgatása révén gyűjtötték egybe és helyenként ezeket az adatokat a községi hatóságok ellenőrizték.

A szövetség ezután részletesen fejtegeti, hogy az egyes községi hatóságoknak sokkal lelkiismeretesebben be kellene tartaniuk a törvényes intézkedéseket és rendelkezéseket, hogy a mezőgazdasági munkásoknak a mai súlyos helyzetén javítani lehessen. Megállapítja ezután a szövetség, hogy a nagy munkanélküliségben az is szerepet játszik, hogy főleg a Dunabánságban igen nagy tért hódítottak a mezőgazdaságban a gépek, amelyek az emberi munkacört helyettesítik. A Dunabánságban ez sokkal nagyobb mértékben tapasztalható, mint az ország más részeiben. Természetes, hogy ez a fejlődés útja és az elé állni nem lehet, épen ezért nagyobb figyelmet kellene szentelni más téren a rendelkezések szigorú végrehajtására és a mezőgazdasági munkások, valamint családtagjaik társadalombiztosítására, amelynek hiánya a földmunkásoknál szintén erősen érezteti hatását. Megemlíti a beadvány a tuberkulózis szörnyű pusztítását a mezőgazdasági munkások körében.

Mindezeknek az adatoknak és bajoknak részletes felsorolása után a szövetség vezetősége áttér a beadvány második részére, annak ismertetésére, hogy milyen intézkedésekkel lehetne a bajokon segíteni. Ezt a részt holnapi számunkban fogjuk részletesen közölni.

Május 18-án választ elnököt Franciaország

Párisból jelentik: A kormány tagjai tegnap a köztársasági elnök elnöklésével értekezletre ültek össze. Laval miniszterelnök előterjesztésére a köztársasági elnök rendeletet írt alá, amely május 18-ra hívja össze az elnökválasztó nemzetgyűlést.

Májusban két amerikai pilótánót startol az Ócán átrepülésére

Newyorkból jelentik: A tavasz beálltával ismét megindultak az óceánrepülésre vonatkozó tervezetek. Május hónapban két amerikai pilótánót, Ruth Nichols és Edith Mac Coll akarják megtenni az óceáni utat.

A szubotocai gimnázium előadása az alkohol romboló munkájáról

A szubotocai gimnázium április 6-án délelőtt antialkoholista előadást rendezett a városi színház nagytermében. Az előadók és a lejátszott darabban a szereplők azt a gondolatot fejtegették, hogy a szesz italok rendetlen élvezése felmérhetetlen károkat okoz az emberi társadalomnak. Ma amikor az iszákosság és az erkölestelen élet főelvezete a romlott embereknek, nagyon is helyénvaló minél többször szólni a mai nyegle ifjuságnak az alkohol káros hatásáról. Az élet azt mutatja, hogy Bachus a bor istene karonfógvá jár Vénusszal az élvezet istennőjével.

Az egyik előadó fejtegette azt a téves felfogást, hogy a bor orvosság; a bor nem orvosság, hanem mérge a test és a lélek számára.

Megemlíti azt is, hogy a szentatyák is ebbe a hibába estek, mert azt tanították, hogy a bor átváltozik Jézus vérévé. A népet valóságossággal vonzották ehhez az átváltoztatott borhoz.

Ez a kitétel mélyen sérti a keresztény felfogást. Felesleges theológiai fejtegetésbe bocsátkozni és bizonyítani az Egyház tanítását a szentmise lényegéről. Csak azt akarjuk itt megállapítani, hogy

az előadó mélyen megsértette e meggondolatlan kitételével a katolikus felfogást.

Ez ugyancsak nem tartozik egy antialkoholista előadás tárgysorozatába.

A tárgysorozatban szerepelt egy darab, melynek a meseje ez: Egy orvos és egy leány szerelmesek egymásba. A leány nem akarja szerencsétlenné tenni jóvendőbelijét, mert ő egy részeges apának a leánya. Találkoznak a szerelmesek a vasúti váróteremben, ahol a leány szerelmet vall a fiúnak. Míg e jelenet tart, addig a leány apja elmegy jegyet váltani. Az időt felhasználja nemcsak jegyváltásra, hanem arra is, hogy iszik. A váróterembe részegen jön be. Nagy patáliát csap a leány emiatt, az apa pedig kirohan a váróteremből az érkező vonat elé. E jelenet azzal a hátsó gondolattal fejeződik be, hogy az apa a vonat elé dobja magát. A darab e részének erkölcsi befejezése nincs. A gyáva ember ma ugyanis oly könnyen eldobja magától az életet. Kár ily jelenetet produkálni az ifjuság előtt. Ugy tűnik fel az apa viselkedése, mintha hibája elhagyására más utat nem választhat, mint az öngyilkosságot.

A leány szerelmi vallomása az orvosnak bizony nem mondható valami nevelő jelenetnek. Az erkölcsi botlás oly könnyen bekövetkezik ott, ahol a két nembeli ifjuság együtt nevelődik. Amit lát az az ifju ily jelenetben, azt próbálgatni is fogja az életben. Innen van az, hogy nem egy ifjú nyakig van az erkölestelenségben, mikor kimarad az iskolából. A hallgatóság közül mindjárt mutatkozott is egy felsőgimnazistánál a bűnös hatás. Az előtte ülő leányokat így molesztálja, mikor a színpadon a fiatalok egymásnak szerelmet vallanak:

Na lássátok, lányok, az ilyen előadásból lehet igazán sokat tanulni. Most már tudom, milyen emócióval kell nektek szerelmet vallani.

Ha ez az éretlen fiu ilyen sületlenül inzultálja azt a nagylányt, mit fog tenni akkor, amikor négy-szemközt lesz védtelen lánnyal?! Ha egy ifjuban váltott ki ily rendetlen beszédet az a jelenet, már akkor is el kell ítélnünk,

mert erkölcsileg nem épített a darab, hanem maradandó bűnös nyomot hagyott a lélekben.

A darab könnyen ezt a gondolatot hagyta az ifjuság lelkében: Kerüld el az iszákos életet, arra ne add magad, de szerelmi kalandokba bocsátkozni nem oly szörnyű baj. Ha belesel az előbbibe, van egy út: az öngyilkosság. Mi nem állapíthatjuk meg ezt, mert igazságtalanok lennénk. Nem is ez volt a darab tendenciája. A cél szép volt, nemes volt,

de a formája helytelen. Helytelen azért, mert az ifjuság előtt szerelmi jelenetet játszottak le.

Nem hagyhatjuk figyelmen kívül az egyik gimnazista éretlen viccelődését sem. Így izetlenkedik monológjában:

Ha még egyszer újra születnék, nem lennék az,

Jugoszlávia varázsa:

ezüstösen fénylő hegyormok...
regényes szakadékok...
és lakóinak fogai!

Jugoszlávia csodái mindenkire hatással vannak. Mindenütt mindenkinek feltűnnek lakóinak szép fehér fogai. Ezt a kincset sok ezer jugoszláv egyedül a Sarg Kalodont fogkrém mindennapi használatának köszönheti. A Sarg Kalodont fogkrém dus habja megszépíti a fogakat, — fényessé és tisztává teszi, — ... megóvja a fogakat és a száját betegségek csiráitól.

SARG

KALODONT

fogait szépen és épségben tartja.

ami vagyok, hanem római pápa. (Kár is volna ily éretlen fiúnak a világra jönni.) A katolikus vallást mélyen sérti az ilyen ostoba viccelődés.

Ezek után kérdezzük: vajon célt ért-e az előadás. Semmiesetre sem! Sőt kárára volt az ifjuságnak hallani a szerelmi vallomások éretlen, bántó

kiszólásait. Az előadók hangoztatták az Egyház nagy hivatását az alkoholizmus leküzdésében. Ezt a gondolatot azonban nem vitte haza az ifjuság az előadásról, hanem inkább azt, hogy kell szerelmet vallani a leánynak.

—a.

Öngyilkosságot kísérelt meg egy noviszádi fiatalasszony, mert elbocsátották az állásából

Harlekovics Irén banktisztviselő nő tragédiája

Tegnap reggel hét órakor egy ismert noviszádi fiatalasszony öngyilkossági kísérletet követett el Koszovszka uca 15 számú lakásán, ahol anyjával együtt lakik. Az életunt fiatalasszony Harlekovics Irén, aki néhány évvel ezelőtt ment férjhez egy munkásbiztosító pénztári tisztviselőhöz, a házasság azonban két évi együttélés után elváltak. Harlekovics Irént, aki egyébként noviszádi banktisztviselő nő volt, a

napokban a tisztviselőredukció folytán elbocsátották a bank szolgálatából.

A fiatalasszonyra rendkívül lesújtóan hatott az elbocsátás, annak ellenére, hogy emiatt nem szenvedett súlyosabb anyagi veszteségeket, mert özvegy édesanyjánál lakott. Az utóbbi időben a buskomorság jeleit vették észre a fiatalasszonyon,

aki napokig nem hagyta el a házat és bezárkózott szobájába, anélkül, hogy valakivel is érintkezésbe jutott volna.

Tegnap reggel hét óra tájban özvegy Harlekovicsné bement leánya szobájába és ekkor legnagyobb megdöbbenésére nagy vértócsa-

ban találta a szerencsétlen fiatal asszonyt.

Harlekovicsnéra annyira hatott ez a borzalmas látvány, hogy sikoltozni kezdett, majd

eszméletlenül terült el leánya mellett.

Az asszony sikoltozását meghallotta Radnokov Georgije, aki azonnal berohant a lakásba és első segélyben részesítette úgy a fiatalasszonyt, valamint édesanyját is. Az esetről azonnal jelentést tettek a rendőrségnek is, ahonnan Dimitrijevic Neven rendőrtisztviselő és Cseremov Gyorgye városi tisztviselő orvos jelent meg. A bizottság megállapította, hogy

Harlekovics Irén a balkezén felvágta ereit, előzőleg pedig nagymennyiségű veronált vett be.

A tisztiorvos utasítása értelmében a fiatalasszonyt azonnal kórházba szállították, ahol beöltözték a sebet és gyomormosást alkalmaztak rajta. A kórházban a fiatalasszony néhány percre eszméletre tért és ekkor elmondotta, hogy azért kísérelt meg öngyilkosságot, mert elbocsátották a bankból. Állapota súlyos, de nem életveszélyes. A rendőrség egyébként nyomozást indított a leány öngyilkossági kísérletének kiderítésére.

Megkezdődött a harc Madeirában

A kormánycsapatok elfoglalták Funchalt

Madeira kikötője

Párisból jelentik: Madeirából érkezett híradás szerint a kormánycsapatok egyik osztaga tegnap Funchaltól 20 kilométerre partraszállt és

megostromolta a rádióállomást, amelyet hetvenhárom zendülő védett négy táborigyűléssel

A zendülők tizenhat fogoly hátrahagyásával megfutamodtak. Az osztag szétrombolta az állomást, majd újból visszatért a hadihajóra.

A zendülők hasztalan igyekeztek a tüzéséget is felhasználni állásaik védelmében, mert a kormánycsapatok repülőgépei hama-

rosan elnémitották az ágyukat.

A portugál kormánycsapatok elfoglalták Funchalt

Lisszabonból jelentik: A kormánycsapatok tegnap délelőtt erőteljes támadást indítottak a Funchal védelmére felvonult zendülők ellen. A tüzéséggel és repülőgépekkel támogatott kormánycsapatok

megrohamozták a zendülők erődítményeit

és bevették árkaikat. A kormánycsapatok tegnap délben bevonultak Funchalba és ezzel a madeirai felkelés megbukottnak tekintendő.

Levágja meggyilkolt áldozatainak fülét egy indiai tömeggyilkos

Eddig tizenhat embert ölt meg a titokzatos indiai Kürten

Londonból jelentik: A delhi rendőrség titokzatos tömeggyilkos után nyomoz, aki az eddigi adatok szerint három év alatt legalább tizenhat embert gyilkolt meg.

A gyilkos előszeretettel férfiakat támad meg, akiket magános helyre csal és valamilyen módon rábíri őket, hogy egy fa tövében árkot ássanak. Ezalatt

éles, takarmányvágó szerszámmal egyetlen csapással megöli áldozatát, majd kifosztja. Gyakran levágta az áldozat fülét, hogy az abban levő aranykarikát

megszerezze.

Áldozatai között a legnagyobb számban olyan emberek szerepelnek, akiknek nincsenek rokonai és így a holttesteket sok esetben nem lehet agnoszkálni.

Az indiai Kürtenről csak annyit tudnak, hogy valószínűleg hindu lehet és tavaly tíz nap alatt két embert gyilkolt meg. Az üldözésére kiküldött rendőrök fülükben feltűnő aranykarikákat viselnek, hogy ezáltal magukra vonják a gyilkos figyelmét, akinek azonban eddig nem sikerült nyomára akadni

Hatalmas kereskedelmi flottát épít a szovjet, hogy függetlenítse magát a kapitalista államok hajózási vállalataitól

A kereskedelmi hajókra a dömping továbbfejlesztése miatt van szükség

Londonból jelentik: Moszkvai híradás szerint a szovjet kormány hatalmas kereskedelmi flotta építését határozta el, hogy

a dömping-kivitel teljesen függetlenítse a kapitalista államok hajózási váll-

alataitól.

A munkaügyi népbiztos általános munkakénységet állapított meg a tekintetbejövő szakképzett munkásokra, a hajóácsokra, ká- zánkovácsokra és famunkásokra, ugyszintén

az összes hajókapitányokra, hajómérnökökre, gépészekre, fűtőkre, akiket szakmájukban haladéktalanul mozgósítottak.

Bőkezűen oszlogattak önmaguknak napi-díjat Romániában az állami petróleum-társaság igazgatói

Az új román kormány megkezdte a parasztpárti kormány pénzügyi műveleteinek felülvizsgálását.

Bukarestből jelentik: A kormány megkezdte a nemzeti parasztpárti kormány pénzügyi műveleteinek felülvizsgálását.

Ez alkalommal kiderült, hogy Teianu pénzügyi vezértitkár, az állami petróleum-társaság igazgatói tagja

gyűlésekenként 32.000 lejt kapott.

Ugyanilyen fantasztikus összegeket fizettek ki a többi igazgatói tagoknak is.

A kormány elhatározta, hogy az illetéktelen és a túlmagasan megszabott napidíjakat és külön díjazásokat visszafizetteti.

Nagyobb munkáscsoport indult el németországi munkálatokra

A munkásokat cukorrépaföldek megművelésére viték ki

Hétfőn reggel Noviszád, Vrbász és Szombor környékéről 150 tagú munkáscsoportot szállítottak ki Németországba, az ottani cukorrépa-területek megművelésére. Néhány nappal ezelőtt Weisse Vilmos, a német munkásszövetség kiküldöttje Noviszádon járt és ez alkalommal érintkezésbe lépett a munkásbörzével, hogy nagyobb munkáscsoportot toborozhasson a németországi cukorrépaföldek megművelésének munkálataira. Miután az elmúlt évben is nagyobb számú munkás dolgozott Németországban, akik a legnagyobb mértékben meg voltak elégedve az ottani kereseti lehetőségekkel, az idén is hamarosan összehozták a megfelelő csoportot. A jugoszlávai munkásokat ugyanolyan feltételek mellett alkalmazzák a németországi répaföldeken, mint a németországiakat.

Átadták a magyar hatóságoknak Fischl Frigyest, a ceglédi kalapácsos gyilkost

A gyilkost megbilincselve Kecskemétre szállítják

Budapestről jelentik: Tegnap reggel 8 órakor Hegyeshalom határállomáson az osztrák hatóságok átadták a magyar vámórség kirendeltségnek Fischl Frigyest, aki a ceglédi vonatban kalapácsütésekkel meggyilkolta Steinherz Rudolf borkereskedőt.

Fischl megbilincselve a személyvonat egyik elkülönített fülkéjében helyezték el

és Győrön át Budapestre, majd onnan tovább Kecskemétre szállították.

A kalapácsos gyilkossal együtt megérkeztek a bécsi kihallgatáson felvett jegyzőkönyvek és egyéb bünyügyi iratok is.

Kínai vörös banditák meggyilkoltak egy ir misszionáriust

Eddig huszonkilenc hittérítő szenvedett mártírhalált Kínában

Rómából jelentik: A Sanghaiban székelő apostoli prefekturának Rómába küldött jelentése szerint P. Thierney ir misszionáriust, akit még a múltév novemberében ejtettek fogságba, a kínai vörös banditák

rettenetes kínzások között kivégezték.

Pater Thierney már a huszonkilencedik hittérítő, aki Kínában mártírhalált szenvedett. A kínai hittérítésnek az idei második vértanúja Marino Adams belga származású ferences atya, aki szintén a kínai kommunisták fogságában halt meg.

A zágrebi Tomisláv király parkban történt robbanások semmiféle kárt sem okoztak

A tettesek után folyik a nyomozás

Beográdból jelenti az Avala ügynökség: Tegnap éjszaka ismeretlen tettes a zágrebi Tomisláv király park dísz-sövényében öt csomag robbanóanyagot helyezett el, amelyek közül négy csomag hajnali 3.50 óra és

5.30 óra között felrobbant, egyet pedig sér tetlenül találtak. A robbanások semmiféle kárt, még anyagi kárt sem okoztak. A nyomozás folyik.

—o—

Szubotica város rendkívüli közgyűlésén heves vita támadt Lepadát Ilija bankigazgató elbocsátása és kártérítési jogosultsága miatt

A fogasztási szabályrendelet módosítását nem tárgyalta a közgyűlés

Szubotica város képviselőtestülete kedden délután mérsékelt érdeklődés mellett tartotta meg rendkívüli közgyűlését. A közgyűlés megnyitása előtt Osztójics Szelimir polgármester kiosztotta a királyi kitüntéseket dr. Manojlovics Vladisláv királyi közjegyzőnek, Jurics Marko, Vidakovics Antal és dr. Klein Adolf báni tanácsosoknak, Matijevics Sztipan királyi közjegyzőnek és Mandics Mihó városi könyvtárosnak, akiket őfelsége a jugoszláv koronarend negyedik osztályával, továbbá dr. Orsics Lázár ügyvéd, dr. Ivkovic Ivandekics Pajó körhízi igazgatófőorvos, Szegedinsev Pero gazdálkodó, Knezsevics Milivoj tanár, Malagurszki József földbírtokos, Megyanszki Mita vaskereskedő, Prodanovics Sztevan bankigazgató és dr. Vojnics Hajdu József ügyvéd között, akiket a jugoszláv koronarend ötödik osztályával tüntettek ki. A kitüntetettek nevében Mandics Mihó könyvtárigazgató tartott beszédet és kérte a polgármestert, hogy tolmácsolja hódolatukat és köszönetüket a legfelsőbb helyen a kitüntetésért.

Ezután Osztójics polgármester megnyitotta a közgyűlést, amely megkezdte a tárgysorozat tárgyalását. A városi tanács előterjesztést tett a közgyűlésnek, hogy továbbra is folyósítsák a városi zenekar és az énekkar tagjainak a fizetését, miután annak a közgyűlésnek a határozatát, amely a zenekart és az énekkart feloszlatta, még nem hagyták jóvá. A javaslatot vita nélkül megszavazta a közgyűlés.

Ezután a közgyűlés áttért a Városi Takarékpénztár zárszámadásainak a felülvizsgálására. A zárszámadások szerint a Városi Takarékpénztár a múlt évben leplezett Bénis féle hétszáz ezer dináros sikkasztás ellenére 26.367 dinár tiszta nyereséggel zárta le az üzleti évet, vagyis

a sikkasztás ellenére több mint huszezer dinárral nagyobb nyereséget ért el, mint az előző évben.

A Városi Takarékpénztár Szuvajdzsics Alekszandar igazgató vezetése mellett minden téren előrehaladást mutat.

A betétállománya több mint két millió dinárral emelkedett és elérte a harminc millió dinárt.

annak ellenére, hogy a takaréknak hét százalékot fizet a betéteseknek és tizenkét százalékra már ad ki kölcsönt.

A Városi Takarékpénztár mérlegéhez először Brankován Iván bankigazgató szolt hozzá és kifogásolta, hogy a jelentésben nem szerepel részletes kimutatás arról, hogy Bénis Lukács sikkasztásai következtében mennyi károsodás érte a bankot illetve a várost. Brankován a továbbiakban kérdést intézett a polgármesterhez, hogy milyen újabb tartozásai vannak a városnak a bankkal és a városi gazdgyárral szemben, hogyan működnek a városi intézmények és mi van azokkal a banktisztviselőkkel, akiket felelőssé tettek Bénis sikkasztásáért és elbocsátottak.

Az interpellációra, először Orosz Sándor főszámvéző válaszolt és kifejtette, hogy a városnak a bankkal szemben fennálló tartozása onnan származik, hogy a Városi Takarékpénztár átvette a többi szuboticiai pénztárat a város tartozását,

A gazdgyárnak, az uccai világításért tartozik évről évre nagyobb összeggel a város.

Utána Osztójics polgármester válaszolt Brankován igazgatónak, a Takarékpénztár elbocsátott tisztviselőinek az interpellációjára és kifejtette, hogy Meiringer József cégvezetőt a bank visszahelyezte az állásába, mivel a bíróság jogerősen megállapította, hogy nem követett el semmiféle büncselekményt. Lepadát Ilija volt igazgatóval szemben, akinek az esete hasonló és aki ellen már jóval előbb teljesen beszüntették a bünygi eljárást, nem követett el hibát a város, mert Lepadátot a báni hivatal utasítására bocsátották el az állásából.

Időközben Osztójics polgármester hívására megjelent a közgyűlésen Szuvajdzsics Alekszandar, a Városi Takarékpénztár igazgatója és minden feltejtett kérdésre teljesen kielégítő választ adott a közgyűlésnek. Szuvajdzsics kifejtette, hogy

Bénis a sikkasztásait éveken át követte el és így az általa eltulajdonított minden összeg csak a nyereséget csökkentette.

Brankován bankigazgató ezután ismét felszólalt és a felügyelő bizottság munkája iránt érdeklődött, amelyet szerinte felelősség terhel a Bénis féle visszaélésekért. Végül pedig kérdést intézett a polgármesterhez, hogy miként működnek a városi vállalatok, amelyeknek a munkáját az újságok híradása szerint több ízben báni kiküldött vizsgálta felül.

Az újabb interpellációra Osztójics polgármester ismét válaszolt és kifejtette, hogy a báni hivatal azért rendelte el az intézmények felülvizsgálását, mert

Szuboticiáról állandóan denuncióleveleket

Május második felében tartják meg a főtárgyalást Klentz Johann obrováci gazda ügyében, aki lelőtt az udvarában egy tolvajt

Jogi körökben nagy érdeklődéssel várják, hogy a bíróság milyen álláspontra helyezkedik az ügy megítélésénél

A Reggeli Újság annakidején részletesen beszámolt olvasóinak arról a gyilkosságról, amely március nyolcadikán éjszaka játszódott le Klentz Johann obrováci gazda udvarán és amikor Klentz Johann vadászpuskájából lelőtte Joszimov Zlatoje munkást, aki a kritikus éjszakán Klentz udvarában settenkedett. Az államügyész azzal vádolja Klentzet, hogy előre megfontoltan lőtt rá kétszer is Joszimovra, akit megölt. Klentz éjjel körül a kutya ugatására lett figyelmes és a baromfiudvar felől lépéseket hallott. Nyomban az a gyanuja támadt, hogy az udvaron tolvaj jár és ezért lémpát vett magához és kiment az udvarra. Ebben a pillanatban a padlásról valaki egy deszkát dobott feléje, majd Klentz látta, hogy az ismeretlen a padlásról lefelé menekül. A gazda rá-

küldöznek a báni közigazgatásnak.

A báni kiküldött vizsgálati egyébként is csak megnyugtatható hatással lehetnek a közvéleményre, mert szakemberek állapították meg, hogy a városi intézmények zavartalanul működnek.

Lungulov Ráda: Mi történik Lepadát Ilija bankigazgató ügyével, akit szintén elbocsátottak az állásából és akinek épúgy mint Meiringernek, kártérítés jár. Meiringer ügye elintézését nyert, Lepadát azonban a kártérítésért perelte a várost, amely hiába védekezik azzal, hogy Lepadátot báni rendeletre bocsátotta el.

Dr. Vujics Milan ügyvéd: Ugy Lepadátot, mint Meiringer fegyelmi vizsgálat nélkül bocsátották el. Mi lesz Lepadát kártérítési perével, amikor a volt igazgatónak kétségtelenül nyert ügye van. Ki fizeti Lepadátot a kártérítést?

A felszólaló végül kijelenti, hogy kijelentései nem Osztójics polgármester ellen irányulnak, hanem azok ellen, akik Lepadát bankigazgató elbocsátásán dolgoztak.

Osztójics polgármester válaszolt ezután ismét a felszólalásra és kifejtette, hogy Lepadát tényleg hibázott, mert megbízott Bénisben, a város visszakarta vonni az elbocsátó határozatot, Lepadát azonban már nem fogadta el.

A polgármester végül kijelentette, hogy ha ő abban az időben Szuboticián lett volna, mindez nem történt volna meg.

Dr. Vujics: Az igazgatóságot anyagi felelősség terheli a munkájáért. Meg kell tudni, hogy ki volt az, aki Lepadát ügyéről rosszul informálta a báni hatóságot.

Végül Osztójics polgármester szolt hozzá a Városi Takarékpénztár jelentéséhez és kifejtette, hogy a pénztárat szép eredménnyel dolgozik, kiheverte a sikkasztást, sőt nyereséggel zárta az üzleti évet és ezért indítványozza, hogy fogadják el a zárszámadásokat. A közgyűlés egyhangulag elfogadta a bank jelentését. Utána a Városi Takarékpénztár igazgatósági tagjaivá dr. Matijevics Sztipan közjegyzőt, Futó Béla és Székely Lukács földbírtokosokat, Novákovics Mihály iparost és dr. Vidakovics Ferenc orvost nevezte ki.

Végül a közgyűlés minden vita nélkül letárgyalta a napirend kisebb jelentőségű pontjait. Nagyobb vita csupán az egyik uccai elárúsítóbódé árlejtesének a tárgyalásánál keletkezett.

kiáltott a tolvajra, hogy álljon meg, majd amikor az tovább szaladt, Klentz felkapta vadászfegyverét, célzott és kétszer rálőtt az éjszakai látogatóra, aki véresen rogyott össze és csakhamar meghalt.

Az államügyész a Btk. 167. paragrafusának alapján előre megfontolt gyilkossággal vádolja Klentzet, aki viszont azzal védekezik, hogy nem volt szándékában ölni, csupán meg akarta ijeszteni és megállásra akarta bírni a tolvajt. Jogász körökben különösen nagy érdeklődéssel várják, hogy a bíróság milyen álláspontra helyezkedik az ügy megítélésénél. A főtárgyalást ebben az ügyben május második felében fogják megtartani. A vádlottat dr. Szekulics Milan ügyvéd védi, míg a károsultat dr. Lemajics Jovan ügyvéd képviseli.

Kelebián a magyar hatóságoknál jelentkezett Borovánszki Géza becskerekai városi tanácsos

A sikkasztással vádolt tanácsos őrizet alatt áll

Kelebiáról jelentik: Borovánszki Géza, a szökésben levő sikkasztással vádolt becskerekai városi tanácsos, aki ellen körözőlevelet adott ki a becskerekai rendőrség, hétfőn reggel Kelebiára érkezett, jelentkezett a magyar határrendőrségnél és bebocsátást kért Magyarországra területére. A magyar határőrségen az újságok tudósításai révén már tudtak Borovánszki sikkasztásáról és szö-

késéről és ezért a magyar belügyminisztériumtól kértek utasítást, hogy beengedhetik-e.

Borovánszki Géza egyelőre felügyelet alatt maradt Kelebián, miután a jugoszláv hatóságok még nem kérték a magyar hatóságokat, hogy a sikkasztó becskerekai városi tanácsost letartóztassák.

—o—

Az államvédelmi bíróság megkezdte a vrpoljei merénylet ügyének tárgyalását

A tegnap délelőtt a vádirat felolvasásával telt el

Beogradból jelentik: Az államvédelmi bíróság tegnap délelőtt kezdte meg az emlékeztető vrpoljei merénylet ügyében a tárgyalást. A bíróság elnöke Arnerics Ljubomir, az államügyész dr. Gyadrov Gyerman. Az államvédelmi bíróság államügyésze a vádiratban tizenöt személyt vádol, akik közül az elsőrendű vádlottat Szeletkovics Miját többek között azzal vádolja, hogy 1930 április 21–22 közötti éjszaka Sztrazsivojina —Vrpolje között azzal a szándékkal, hogy a vasuti vonalat megrongálja, pokolgépet

tett a vasuti vonalra, a robbanásig azonban már nem juthatott az ügy. Ezenkívül államellenes cselekményekkel vádolja még az ügyész Antun Hermann, Ruskin Ivánt, Dimitrovics Ignjatot, dr. Crvics Antunt, Kirchmayer Miját, Devesics Dragant, Gavarić Fránját, dr. Kleman Zslejkót, Budroba Antunt, Sztjevics Lukát, Mikics Szimont és Csanics Fránját.

A vádirat felolvasása egész délelőtt tartott. A tárgyalást ma délelőtt folytatják.

—o—

Noviszád város az idén 2,700.000 dinárt fordít iskolák építésére

A városi képviselőtestület április havi rendes közgyűlése — Vízvezeték építenek a Futaki és Temerini uton

Noviszád város képviselőtestülete tegnap délután négy órai kezdettel tartotta meg április havi közgyűlését dr. Borota Branislav polgármester elnöklésével. A közgyűlés elején dr. Borota Branislav felolvasta a március havi polgármesteri jelentést, amely a következőket tartalmazza:

A pénzügyminisztérium jóváhagyta a városi házipénztár, tűzoltói és esaternázási alap 1931 évi költségvetését. A pénzügyminisztérium utasította a várost, hogy

a Markovics-féle ház átírási illetékeit 135.000 dinárt fizesse ki.

A városi tanács a határozat ellen az államtanácshoz felebbezett. Április 9-én beérkeztek a városi legelőköt, 30-án pedig a vadászberlet harmadik árlejtését tartják meg.

A Kislimán uccáinak feltöltését tovább folytatják. Eddig 33.038 köbmétert töltöttek fel.

Három héten belül befejezik az új állatvadásztér feltöltését is.

Az építésügyi minisztérium jóváhagyta a dunaparti vámraktár építését úgy, hogy a vállalkozó Tunner és Wagner cég a napokban már meg is kezdte az építkezést. A esaternázási és vízvezeték ügyében hozott közgyűlési határozatot januárban juttatták el a báni hivatalhoz azzal, hogy engedélyezze a szükséges költségek felvételét. A báni közigazgatás az egész ügyet visszaküldte a városi tanács részletes költségvetést, valamint terveket kért, továbbá a Hipotekarna Banka kölcsönfeltételeit.

A városi műszaki hivatal főnöke kidolgozta a vízvezeték és a fűtésrendszer tervezését és költségvetését és az egészet rövidesen visszajuttatja a báni közigazgatásnak, hogy az járuljon hozzá a Hipotekarna Banknál felveendő kölcsönhöz. Ez év január elsejétől kezdve a városi mérnöki hivatal 96 építési engedélyt adott ki és ezek közül 42 földszintes, négy egyemeletes és két kétemeletes házra szól. Ezekben az épületekben 198 szoba, 92 konyha, 67 kamra és 26 fürdőszoba van.

Március havában 114 gyermek született Noviszádon (58 fiú és 56 leány) meghalt 72 személy (35 férfi és 37 nő). A természetes szaporodás tehát 42 fő. Tüdővészben 15, más betegségekben 55, öngyilkosság következtében egy és baleset következtében egy személy halt meg.

A városi vágóhídon a múlt hónapban 4391 darab állatot vágtak. Városi illetékekből 59.941 dinár és 60 para folyt be. Ebből az Apollo mozi 33.835, az Odeon pedig 10.995 dinárt fizetett.

A népszámlálás alkalmából a polgármester köszönetet mond mindazoknak, akik a munkálatokban résztvettek. A népszámlálás adatai szerint 1931-ben 63.964 lakosa volt Noviszádnak. 1918-ban 34.334, 1919-ben 36.596, 1920-ban 39.430, 1922-ben 43.764, 1926-ban 50.954 és 1929-ben 56.366 lakosa volt Noviszádnak Petrovaradin nélkül. 1929 júniusától 1931. április elsejéig a város lakóinak száma 7598 fővel szaporodott. Ebből Petrovaradin lakosainak a száma 4837, úgy, hogy

a régi Noviszádnak 2761 lélekkel több

a lakossága, mint volt két év előtt.

A polgármesteri jelentés elfogadása után a közgyűlés a petrovaradini katolikus plébánosok drágasági pótlékát havi ötszáz dinárral felemelte úgy, hogy az őmajori plébános 3500, az új majori pedig 2500 dinár drágasági pótlékot fog kapni.

Dr. Borota Branislav polgármester részletes ismertetése után a közgyűlés hozzájárult ahhoz, hogy a városi takarékpénztár belépjen az önkormányzati takarékpénztárak szövetségébe.

Plavics Nikola műszaki tanácsos ismertette az elemi iskolák helyzetét. Ma a maximálisan megengedett 50 tanuló helyett 70 van egy osztályban, ezért szükséges új iskolák építése. A városnak e célra összesen 2.700.000 dinár áll rendelkezésére. Ezért a vidovani letelepülésen és a Gundulics uccában levő iskolákra emeletet építenek és így mindegyikben három új tantermet és egy tanítói lakást nyerne, az Iskola uccában a volt szegényház területén négy tanteremből és egy szolgakémből álló iskolát építenek. Mindez 1.180.000 dinárba kerül úgy, hogy az alapon még másfél millió dinár marad, ebből a Kislimán szándékoznak tíz tantermes iskolát építeni, az erre vonatkozó javaslatot a tanács a legközelebbi közgyűlés elé fogja terjeszteni. A javaslatot a közgyűlés elfogadta. Az uccák kövezésére vonatkozó tanácsai javaslatokat is elfogadta a közgyűlés. Az uccák kátrányozásához szükséges gépek beszerzését is megszavazta a közgyűlés.

Számos kisebb jelentőségű javaslat elfogadása után a közgyűlés jóváhagyta a tanács javaslatát a Futaki és Temerini uton építendő tűzoltói vízvezeték építésére. Ez a vízvezeték egyúttal a két legforgalmasabb ucca locsolására is szolgálna és így ezek portalanítása és tisztántartása biztosított lenne. A két ucca vízvezetékét mélykutak látnák el vízzel. A közgyűlés ezzel fél hét órákor véget ért.

A szuboticaai temetkezési egyesület tárgyalásának hatodik napja

A szuboticaai törvényszék kedden folytatódó főtárgyalást tartott az Első Jugoszláv Temetkezési Egyesület visszaélésekkel vádolt vezetőinek a bűnügyében. A főtárgyalás hatodik napján már lényegesen fokozódott az érdeklődés az ügy iránt és a nagy tárgyalóterem padsorai zsúfolásig telve voltak hallgatósággal.

A délelőtti folyamán huszonkét tanút hallgatott ki a bíróság. A tanúk nagyrésze lényegtelen vallomást tett és csak azt ismertette, hogy milyen körülmények között lépett be az Első Jugoszláv Temetkezési Egyesület tagjainak a sorába. A kihallgatott tanúk közül az egyik legfontosabb tanuvallomást Tumbász Gusztávné szuboticaai gazdálkodóasszony tette, aki azt állította, hogy a beiratkozásnál említette, hogy a szülei, akiket a tagok sorába felvételre, már nagyon öregek, mire azt válaszolták neki, hogy a kor nem számít, fontos hogy egészségesek.

A bíróság szembesítette a tanút Fekete Dénessel, aki tagadta, hogy Tumbásné előtt ezt a kijelentést tette volna. Fekete Dénes egyébként az egész tárgyalás alatt rendkívül idegesen viselkedett és amikor az egyik tanu terhelően vallott ellene, kijelentette, hogy inkább föbelötte volna magát, ha tudta volna, hogy a temetkezési egyesület ügye miatt ártatlanul a vádlottak padjára kerül.

Besenyi Etel tanu előadta, hogy az édesanyja tudóbajos volt, amikor beiratta és két év múlva meg is halt, de megkapta utána a temetkezési segély legnagyobb részét.

A keddi délelőtti tárgyaláson kihallgatott huszonkét tanu egyöntetűen kijelentette, hogy nem kívánja a vádlottak megbüntetését. A tanúk közül csak alig egynéhányan jelentették be kárterítési igényüket. A bíróság délelőtti tizenegy órákor befejezte a főtárgyalást és folytatását ma reggel kilenc órára tűzte ki.

—o—

Hírek

1931

Április
29
SZERDA

Római katolikus: Péter. Protestáns: Péter. Görög keleti (április 16): Agatija. A nap kel 4 óra 32 percek, nyugszik 18 óra 40 percek.

Időjárás: Részben borús idő volt, helyenként esővel. A hőmérséklet kissé emelkedett, a minimum Kalinovikon plusz 2 fok, a maximum Kraljevon plusz 26 fok volt.

Időjárás: Nyugat felől derülés mellett helyenként gyenge esők várhatók, lényeges hőváltozás nélkül.

Mátics bán állapota

Mátics Szeptomir dunai bán állapotában tegnapi ismét rosszabbodás állott be; annak ellenére, hogy pulzusa és szíverése normális, a betegen a legnagyobb kimerültség jelei mutatkoznak, ami azzal magyarázható, hogy hét nap óta semmi táplálékot sem vett magához. Tegnapi este hat órákor konzílium volt a Matanovic szanatóriumában, a bán betegágyánál.

— **A noviszádi nyugdíjasok figyelmébe.** A noviszádi nyugdíjasok tagdíjbefizetése május 3-án délután 2—5 óra között lesz a Maros-féle vendéglőben.

— **A bánági magyar közművelődési egyesület közgyűlése.** Beeskerekről jelentik: A bánági magyar közművelődési egyesület május 25-én, pünkösd hétfőjén tartja rendes évi közgyűlését, mely után felolvasó ülés keretében a divat változásait mutatják be.

(x) **Dr. Szántó Gábor** orvosi rendelőjét Ciril és Metod tér 4. szám alá, a Szent Teréz plébániával szemben helyezte át.

— **Halálozás.** Beeskerekről jelentik: Osztic Béla a beeskereki polgári iskola hosszú éveken át volt tornatanára Budapesten, élete 55-ik évében elhunyt.

— **Gajdos Károly** pancsevői pénzügyigazgatósági főellenőr 52 éves korában a világháborúban szerzett súlyos betegsége kiujulása következtében pár napi kínos szenvedés után elhunyt. A megboldogult még a magyar rezsim alatt egyike volt a régi Torontál vármegye egyik legkiválóbb számszaki tisztviselőinek, aki most is kitünően bevált s a hivatali ranglétrán gyorsan haladt előre. Most állt megint előléptetés előtt, mint az egyik járási adóhivatal önálló vezetője. A világháborút mint tartalékos tiszt végigharcolta s több ízben súlyosan megsebesült. Halálos baját még ekkor szerezte. Temetése a római katolikus egyház szertartása szerint óriási részvét mellett ment végbe.

— **A noviszádi fajnyulteryesztők** rendes havi gyűlését vasárnap délelőtt tíz órákor tartják meg a Maros-féle vendéglőben (Futaki ut 71). A napirend fontosságára való tekintettel kéri a noviszádi és környékbeli fajnyulteryesztőket, hogy minél nagyobb számban jelenjenek meg.

— **A Beeskereki munkástársaság új munkaközvetítése.** Beeskerekről jelentik: A beeskereki munkástársaság új módját alkalmazza a munkások elhelyezésének. Bizonyos időpontban berendeli a munkanélkülieket és a munkaadóknak ilyen módon alkalmat ad, hogy a helyszínen keressék ki a legalkalmasabbnak vélt munkaerőket. A háztartási alkalmazottak közvetítése kedden, szerdán és pénteken délután, napszámoké kedden és csütörtökön délelőtt, a képzett munkásoké szerdán és pénteken délelőtt.

— **A kulai leányozkötés a törvényszék előtt.** A szombori törvényszéken Bakics bíró hétfőn tárgyalta Juhász József és társai leányozkötési bűnperét. Az ügy még 1928 évre nyúlik vissza, amikor is november 4-én táncmulatság volt Kulán. Dudás Gizella, Galambos Etel és Dudás Jolán együtt mentek a mulatságról hazafelé. Az uton csatlakozott hozzájuk Juhász József. A leányok elküldték a legényt, de az nem tágitott s mikor egy autohoz ért a társaság, Juhász elkapta Dudás Gizellát és Lizinberg Adám segítségével betuszkolta az autóba. A két barátó belekapaszkodott ugyan a leányba, de a közben megindult autó gyorsított és kénytelenek voltak barátójüket elengedni. Az auto, melyet Pandurov Bogoljub sofőr vezetett Sztariszivac felé elrobogott. A két barátó azonnal értesítette a leányozkötésről Dudás János szücsöt, a megszöktetett leány nagybátyját, aki autón a szökevények elé került és sikerült is Pandurov autóját megállítania és a leányt hazavinni. Juhász József a tárgyaláson azzal védekezett, hogy a leány önként ment vele és különben sem akarta megszöktetni, mert a maga jószántából állott meg és adta át a leányt nagybátyjának. A sofőr kijelentette, hogy nem is tudott arról, hogy leányozkötés van készülében és sikoltozást se hallott. Dr. Hoffmann János védő több tanú kihallgatását kérte arra vonatkozólag, hogy a leány hogyan került az autóba. A bíró a védő kérelmét elutasította és mindhárom vádlottat bűnösnek mondta ki. Juhász Józsefet a bíróság három, Lizinberg Adámot egy órára, a sofőrt pedig 15 napi elzárásra ítélte, de ez utóbbi büntetésének végrehajtását felfüggesztette.

FŐ-HUZÁS naponta ápr. 24-től máj. 20-ig. Sorsjegyek kaphatók a **FŐELÁRUSÍTÓNÁL: LUSTIG LAJOS** banküzletében Novisad, Kralja Aleksandra 13.

— **Lepadat i Jovanović** suboticaí főelárusítóknál vásárolt sorsjegyek közül április 27-én a következő számok nyertek:

Din. 10.000.— br. 98552
Din. 4.000.— » 5688, 19204, 46044
Din. 2.000.— < 17210, 24623, 27255, 86196, 87196, 91260, 97730
Din. 500.— br. 133, 1805, 6, 10, 36, 39, 2502, 40, 43, 47, 6425, 33, 7126, 7706, 10, 11, 8038, 39, 68, 82, 91, 8528, 46, 10333, 12128, 41, 53, 55, 79, 80, 15210, 24, 30, 67, 86, 88, 98, 15419, 464, 17004, 8, 52, 94, 95, 19315, 17, 25, 41, 44, 75, 22494, 23008, 18, 74, 25506, 30, 70, 99, 26146, 68, 267005, 63, 28922, 29699, 30376, 34914, 37 56, 36005, 21, 33, 43, 71, 37979, 38832, 73, 97, 39206, 13, 46, 47, 39647, 40169, 77, 40656, 89, 46507, 31, 63, 66, 47220, 27, 64, 47322, 26, 91, 47913, 48802, 4, 6, 49, 74, 79, 49504, 33, 45, 52797, 53159, 81, 98, 58107, 60, 65, 58818, 76, 59506, 7, 16, 66, 62414, 63013, 30, 30, 86, 92, 63240, 54, 66285, 67744, 69, 67963, 68805, 69327, 34, 41, 74983, 77301, 39, 95, 77408, 27, 64, 91, 78432, 60, 63, 79505, 31, 77, 82125, 83419, 47, 51, 56, 70, 86103, 16, 19, 37, 88749, 63, 92, 88806, 99, 90582, 90, 91116, 91101, 92716, 22, 39, 95177, 92, 96337, 97018, 82, 99360, 74, 95.

— **Hasszorulás,** rossz emésztés, erős bomlási és erjedési folyamat a gyomor-bélhuzamban, bélbaktérium- és gyomorsavtúlingés a természetes „Ferenc József” keserűvíz használata mellett visszaféjldnek. Gyógyszertárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— **A szuboticaí ipartestület** felhívja az iparosokat, akik raktárra dolgoznak, hogy ma és holnap jelenjenek meg feltétlenül az ipartestület iradáijában a forgalmi gyűjtőadó bejelentése ügyében.

TÖZSDEZARLATOK

A dinár árfolyama. Budapest 10.02—10.09, Bécs 12.42—12.48, Prága 59.35—59.45, Berlin 7.35—7.87.

Zürich. Beograd 9.13, Budapest 90.50, Páris 20.28375, London 2524.375, Newyork 518.9250, Brüsszel 72.2250, Milánó 27.17.50, Madrid 52.80, Amsterdam 208.65, Berlin 123.61, Bécs 73.03,

Csikágó. Buza: Tartott. Május 82.375, július 61.125, szeptember 60.785, december 64.375. Tengeri: Tartott. Május 75.75, július 77.375, szeptember 57.625, december 51.625. Zab: Tartott. Május 27, július 27.625, szeptember 28.375, december 31.125. Rozs: Alig tartott. Május 33.875, július 36.50, szeptember 38.25, december 42.

Winipeg. Irányzat: Tartott. Buza május 60.125, július 61.50, október 63.625.

Liverpool. Irányzat: Barátságos. Buza májusra 4 sh 4.75, júliusra 4 sh 6.75, szeptemberre 4 sh 8.625.

Bécsi sertésvásár. Felhajtás 1992 zsirsertes, 16992 hussertes. Irányzat: Lanyha. Arak kg élő-sulyban, zsirsertes: 1.40—1.45, öreg 1.15—1.20, parasztsertes 1.20—1.40, hussertes 0.90—1.30 schilling.

Noviszádi terménytőzsde. Buza 79—80 kg bácskai, Noviszád környéki 160—165, Szombor környéki 152.50—157.50, középbácskai 165—170, felsőbácskai 167.50—172.50, tiszai uszályrakomány 167.50—172.50, bégai uszályrakomány 165—167.50, felsőbánati 167.50—172.50, 78 kgos szerémi 152.50—157.50, Indjija környéki 157.50—162.50, szlavóniai 152.50—157.50, 77—78 kilogramos szlavóniai 150.00—155.00, zab 150—155, tengeri bácskai k. d. 100—102.50, májusra 102.50—105, dunai, szávai vagy tiszai uszályrakomány 100—102.50, szerémi májusra 102.50—105. Buzaliszt effektív kötés prompt szállításra k. d. nullás gg és g 250—265, kettes 215—225, ötös 195—205, hatos 187.50—192.50, hetes 152.50—157.50, nyolcas 130—135. Irányárak ápr.-júniusra gg és g 315—320, kettes 275—280, ötös 235—240, hatos 215—220, hetes 155—160, nyolcas 140—145, buzakorpa jutazsákokban bácskai 130—135, szerémi és bánati 125—130.

Irányzat: Buza szilárd, egyébként változatlan. Forgalom: Buzában 5, tengeriben 45, lisztben 1, korpában 1 és zabban 1 vagon.

Szombori terménytőzsde. Bácskai buza Szombor 150—155, Noviszád 157.50—162.50, felsőbácskai 162.5—167.50, szlavóniai 150—155, szerémi buza 150—155, tiszai hajórakomány 165—170, rozs bácskai 135—140, zab 150—155, árpa takarmány 140—145, tavaszi 155—160, baranyai tavaszi 190—200, bab usans 230—240, tarka 150—160, tengeri bácskai prompt 100—102, tengeri májusra 102—105, tengeri dunai hajó 102—104, liszt 00 és 0 245—255, kettes 215—225, ötös 190—200, hatos 175—185, hetes 150—160, nyolcas 135—140, korpa prompt 135—140. Irányzat: Változatlan. Forgalom: Buza 34, tengeri 178, árpa 1, bab 1, zab 4, örlemények 3, összesen 221 vagon.

Parketták, raglemezek (Sperplatten) Iádák
minden választékban
STEINER I DRVARSKO INDUSTRIJSKO D.D.
gőzfűrésztelep és Iádagyár 1505
(Veliki Liman)
Telefon 23-60, 22-08. Postafiók 28. Sürgőnycim: Strugara

Komplett hatszemélyes 078
KARLSBADI ÉTKEZŐ
KÁVÉS
FEKETE KÁVÉS
KÉSZLET
54 darab 530 dinár
Meissen virágos, aranyezéltű vagy mille fleur mintákkal.
Vidékre azakszerően csomagolva postán küldjük
Braća Kunetz, Szubotica, Fótér

APOLLO, ma utoljára

RAMON NOVARRO legújabb filmje:

A FLIRT

a »Heidelbergi diákélet«-et felülmuló vidám tonfilm a diákéletből sok nótával.
A romantikus szerelem és vidám dalok filmje! A fősz.: Ramon Novarro, Dorothy Jordan

NOVAKANIZSAI HIREK

Vasárnap délután Cselebiés Bogdán selyemgyári tisztviselő és Gardinovaeski Dragoljub adóhivatalnok új csónakukat mentek kipróbálni. A pontonhid alatt Gardinovaeski rosszul kormányozott, nekimentek a pontonnak és kifordultak a csónakból, amely összetört. Cselebiés kiuszott a partra, míg Gardinovaeskit a segítségükre futó révészek mentették ki, amikor harmadszor feljött a vízből. Mindketten életben maradtak és a megfázáson kívül más bajuk nem történt. — Bucusu napján délután Bikics Szpasoje lovai megijedtek és futásnak eredtek. A kocsin csak egy kisgyermek tartózkodott, aki megakart fekezni a lovakat, de közben a lovak közé a rudra esett, amelyet görcsösen megragadott és így nem történt az ijedségen kívül nagyobb baja. — A vasárnapi novakanizsai vásár igen lanyha volt. Mindenben nagy volt a kínálat, vevő mégis alig akadt, noha az árak alacsonyok voltak. — Novakanizsának 4219 lakosa van, amiből 2119 férfi és 2100 nő. Obilicevo testvérközségnek pedig 2727 lakosa van összesen.

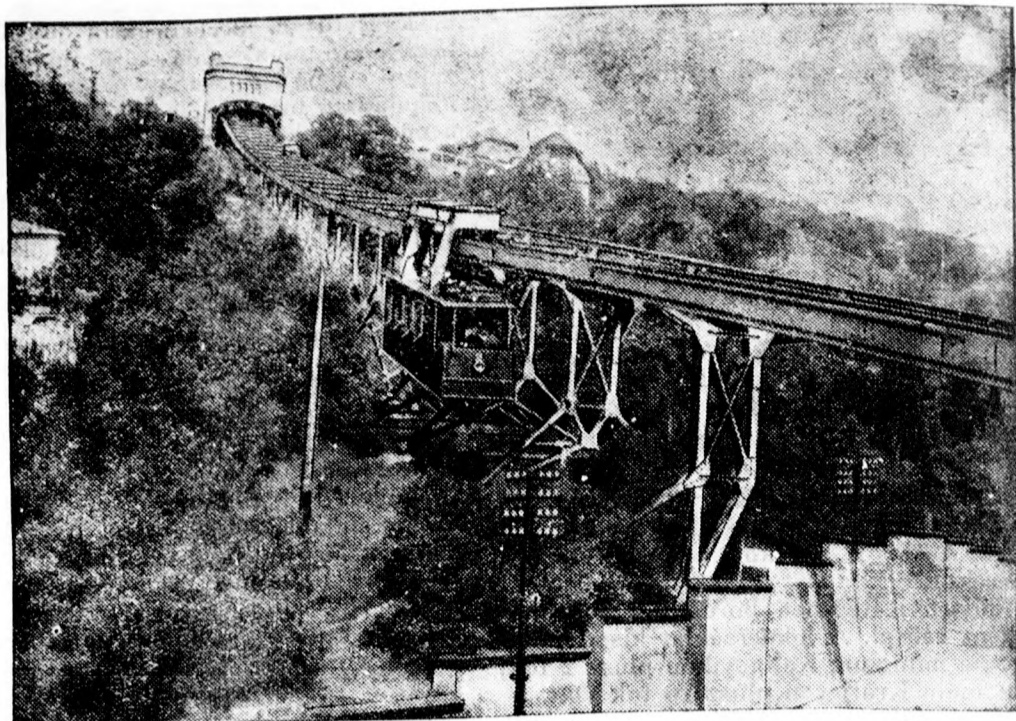
— Belejezte működését a szegényügyi bizottság Bácskopetrovoszelón. A tél nyomorának enyhítésére a katolikus legényegylet kezdeményezésére Bácskopetrovoszelón is alakult egy bizottság, hogy önkéntes adományok gyűjtésével a szegény, öreg és beteg nincsteleneket kenyérrrel lássa el. A gyűjtés eredménye 3.161 kg buza és 5549 dinár volt, amit kenyérrétekre átváltoztatva 5225.85 kg kenyeret osztottak szét a petrovoszelói szegények között.

— Hírek a bácsi tüzoltóegyletből. A bácsi tüzoltóegylet Ertl István tűzrendészeti felügyelő parancsnoksága alatt ülést tartott, amelyen elhatározták, hogy az egylet a sztárvibászi jubileummal kapcsolatos tüzoltóversenyre a billenő mozdonyfecskendő csapatba versenycsapatot küld ki. — Az egylet május 4-én, Flórián napján a szokott ünnepélyes keretek között tartja évi közgyűlését. Kilenc órákor misét hallgat az egylet, utána a várban díszgyakorlat következik, majd a laktanyában a közgyűlést fogják megtartani. Ezt követi társasbéd, melyen az egylet működő tagjait megvendégeli. — Gyurgyevics Franjo zászlós lemondása folytán megüresedett tisztségre a parancsnokság Ilavinka Lajost nevezte ki.

A világ leghíresebb hőhőcsinésze
Dr. GROOCK

— Noviszádi anyakönyvi kimutatás folyó évi április hó 20. napjától folyó évi április hó 27. napjáig. Születés bejelentett összesen husz és pedig tíz fiú és tíz leány. Házasságot kötött összesen négy pár és pedig: Grgárov Váza kereskedősegéd és Szabados Ilona, Noviszád; Poznanovics Radován boeskorossegéd Noviszád és Prémics Gyurgyica, Irig; Popovics Milénkó községi jegyző, Doroszlovó és Radovánovics Náda, Noviszád; Hradecsni Sztévan szobafestősegéd és Maurer Margit, Noviszád. Elhalalozás bejelentett összesen tizenhét esetben és pedig: Molyác Petár, 2 napos, Noviszád; Jovánovics Sztánkó napszámos, 60 éves, Kamenica; Skriván Lajosné, szül. Dusa Verona háztartás, 38 éves, Maradik; Brezsán Pál közművessegéd, 28 éves, Noviszád; Valentovics Julianna, 2 hónapos, Noviszád; Ismeretlen Mirjana, 1 hónapos, Noviszád; özv. Krabesz Józsefné, szül. Farkas Erzsébet háztartás, 49 éves, Noviszád; Sárközi János napszámos, 41 éves, Noviszád; Sztárcsevics Márkó napszámos, 30 éves, Noviszád; Senkó Franja napszámos, 40 éves, Noviszád; Tucha Irén, 9 napos, Noviszád; Prodánovics Emilia háztartás, 23 éves, Noviszád; Bittner Andrásné, szül. Buzás Rozália, háztartás, 47 éves, Noviszád; Wolf Frigyesné, szül. Rein Katalin háztartás, 51 éves, Noviszád; Becsejac Milivoj földműves, 47 éves, Noviszád; Krsztics Csedomirné, szül. Uglyesics Szófia háztartás, 39 éves, Noviszád; Szabela Jakab iskolaszolga, 63 éves, Káty.

(x) Szuboticán a Frank Pál kisüstön főzött pálinkája, likőrjei és rumja a legjobb!

Harmine évvel ezelőtt épült az első lebegő vasut
Dresden-Loschwitzban 1901 május 6-án

adták át a forgalomnak a világ első lebegő vasutját, amely 230 méter hosszú és 80 méteres szakadék felett halad át.

— Kikinda város tanácsa nyolcvanezer dinárt iránzott elő a népkert karbantartására és átalakítására. Kikinda lakossága örömmel fogadta a városi tanács ama határozatát, hogy a város egyetlen nyári szórakozó helyének, a többhaldas népkertrend behozására és karbantartására nyolcvanezer dinárt szavazott meg. A városi főkertészé kinevezett Komlós Miklós, Kikinda közkezd-futballkapusa, nagy agilitással és hozzáértéssel kezdte meg tavaszi munkáját és ügyvelt sportmberre, a többszörös válogatott szőlvány napok alatt varázsolt sok szép kertészeti műremeket a népkert pázsitjaira.

— Atopolai eséplőgéptulajdonosok gyűlése. A topolai eséplőgéptulajdonosok elhatározták, hogy május 3-án, vasárnap nagygyűlést tartanak, melyen a nyári szalmafütés lehetőségeiről fognak értekezni. A gyűlés színhelye a Polyák-féle vendéglő nagyterme lesz.

saját szcenáriumu után készült 100%-os német hangosfilmje

— Kultürest a sztáribecseji Magyar Népkörben. A sztáribecseji Magyar Népkör szombaton este saját helyiségében kultürest rendez, amelyen a jugoszláviai magyar irodalom legjobbjai lépnek fel. Az estén Szentelky Kornél A Mi Irodalmunk szerkesztője, Borsódi Lajos, Csuka Zoltán, Farkas Geiza, Kristály István és Szirmai Károly lépnek fel részint szabadelőadással, részint felolvasással és szavalatokkal. A sztáribecseji közönség körében érthető nagy érdeklődéssel várják a Népkör újabb nivós kultürestjét.

— A esenőrség számlájára végzett jogosulatlan bevásárlásokat. Beeskerekről jelentik: Gyurics Alajos volt beeskereki esendőr 1927-ben beosont a beeskereki esendőr parancsnokság épületébe, egy üres papírlapra ráütötte a parancsnokság pecsétjét, ráhamisította a parancsnok aláírását és föléje egy hamis meghatalmazást írt, amelynek segítségével bevásárlásokat végzett Risenberg Aron beeskereki bérkereskedőnél. A esendőrség számlájára vett árut később kéz alatt eladta. A bíróság Gyuricsot tizennégy napra fogházra ítélte.

— Válságosra fordult Jack Diamond állapota. Londonból jelentik: A tegnapelőtt megsebesült Jack Diamond állapota válságosra fordult. Az orvosok attól tartanak, hogy nem éri meg a reggelt, minthogy sérülése tüdőgyulladással komplikálódott.

— A kulai protestáns egyházközségék jótékonyági Bizottsága május 2-án válogatott műsoros műkedvelő előadást rendez a Vojvodina szálló színháztermében, amelynek tiszta jövedelmét a szegény protestáns gyermekek felruházására és támogatására fordítják. Az előadás, amely iránt általános érdeklődés nyilvánul meg fél 9 órákor kezdődik.

— Új helyiségben a beeskereki magyar könyvtár. Beeskerekről jelentik: A bñnsági magyar közművelődési egyesület ingyenes kölesönkönyvtára átköltözött a Car Dusanova ucca 11. számú épületbe. A könyvtár délutánonként díjtalanul áll a tagok rendelkezésére.

— Német gyermekek Franciaországban. Párisból jelentik: A francia békebizottság az Oeuvreben felhívást közöl adományok jegyzésére abból a célból, hogy német munkanélküli családok háromszáz gyermekének Franciaországban elhelyezést tudjanak biztosítani. Az Oeuvre jelentése szerint az első gyűjtés máris 22.000 frankot eredményezett.

(x) Beteghaskötők, gummi- és princeszfűzők, melltartók, Fischer J. és Fia, Noviszád.

Dr. GROOCK

beautató ápr. 30-án a VÁROSI MOZIBAN

— Elítélt vásári tolvajnök. A noviszádi bíróság tegnap vonta felelősségre Bányai Mária, Jánoska Éva és Holzer Eszter sztáribecseji asszonyokat, akik tolvajbandát alakítottak és legutóbb a zsabalji vásáron különböző árusoktól egész sereg árut ellop-tak. A tolvaj asszonyokat a esendőrség elfogta és a noviszádi törvényszék fogházába szállította. A bíróság tegnap a három asszonyt egyenként 2—2 hónapi szigorított elzárásra ítélte.

— Köszönetnyilvánítás. Negyedszázados elnöknői jubileumom alkalmából számtalan jelét vettem a ragaszkodásnak és elismerésnek mint működésem legszebb jutalmát. Miután hosszas és súlyos betegségem nem engedte, hogy személyesen mondjak köszönetet az engem ért meg tisztelő ünnepelésért, ezúton fejezem ki egyleteknek, társulatoknak, jóbarátaimnak és ismerőseimnek, kik élőszóval vagy írásban üdvözöltek, őszinte, hálás, meghatott köszönetemet. Szombor, 1931 április 27. Wundszám Ida, a Jótékony Magyar Nőegylet elnöknője.

HARRY SINCLAIR DRAGO:

A szevillai énekes

REGÉNY

FORDITOTTA: BERÉNYI IMRE

(3)

— Mária Consuelo?... Nem emlékszem rá — mondotta közönyösen. — Mindenesetre különös gondolat egy gazdag leánytól, hogy zárdába vonul. Zárdába! Mikor itt ez a gyönyörű élet, itt a zene, ének, tánc, itt az öröm és vígság. Ők meg elzárkóznak a szigorú és komoly falak mögé. Józan észszel nem tudom ezt megérteni.

— Pedig talán nekik van igazuk — kötekedett Lola a fiúval. — A mi kis apóca-jelöltünk is nemsokára ott lesz a falak mögött és időnként hallani fogja a te énekedet. Még szerencsém, hogy a falak elég magasak.

Juan vissza akart vágni a táncosnőnek, de nagysietve megjelent a kávéház tulajdonosa és megfogta a fiút a vállánál:

— Mit üldögéltek itt? Elvégre azért fizettek, hogy énekelj a vendégeknek!

Juan egy pillantással meggyőződött róla, hogy az asztalokat valóban körülülték már a vendégek. Lezárta válláról a padrone kezét és vidáman elindult a terem felé.

II.

A magas falak mögött

Junipero atya és Mária megérkeztek Szevillába. Jövetelük azonban nem keltett semmiféle feltűnést, bármilyen nagy esemény is volt ez az ő életükben.

Régi spanyol közmondás szerint a jó Isten azok számára teremtette a szevillai tavaszt, akiket igen nagyon szeret. De azért nem kevésbé bájos az ősz sem az ősi városban. Mária mindenesetre úgy érezte, hogy álomszágba érkezett. Látott virágtól roskadozó állványokat, melyek körül bájos leánykák kínálták bokrétaikat dallamos hangsúlyozással. Látott gesztenyesütöket és járdára kirakott kávéházi terraszoszokat. Látott fényes kirakatokat és tovasuhanó finom fogatokat. És látott kedves hölgyeket és urakat, akik sorra köszöntek, még pedig igen kedvesen és barátságosan az öreg papnak, kinek oldalán ott lépkedett ő, az egyszerű vidéki leány. Akár-

hogyan is volt, annyi bizonyos, hogy különös és nyugtalanító érzések fogták el Szevilla utcáin. Mintha csak sajnálta volna, hogy ezek a kedves képek olyan hamar és örökre eltűnnek szeme elől, ha majd beesukódik mögötte a zárdá kapuja.

Junipero atya mintha csak megérezte volna Mária gondolatait: igyekezett minél előbb eljutni a „Mi Asszonyunk“ zárdájába. Amikor a remegő és meghiúsult leányt a fejedelmesszony gondjaira bízta, azt mondotta:

— Mária ájtatos, hívő lélek. Gondolkodása nemes. Érzése tiszta. Megrendítő csapás érte édesanyja halálával. A zárdá csendjére és áhitatára vágyakozik. Itt marad a zárdá intézetében és ha annak ideje elérkezik, felölti a fátylat. Majd meglátjuk milyen utat jelölt ki számára a Mindenható...

Junipero atya másnap már vissza is utazott falujába.

Hosszu hetek multak el azóta, hogy Mária elbucszott tőle.

A zárdai élet csendjét és egyformaságát nehéz megszokni olyan embernek, aki a szabad természet ölen nevelkedett fel. Mária azonban lassan-lassan elfeledte a hacienda lüktető, eleven életét, elfeledte a messzenyúló dombokat és a madárdaltól zengő völgyeket.

Ablakából láthatta a Giralda tornyát, amelyben a nap bizonyos óráiban törpéknek tűnő emberek nagy erőfeszítéssel húzták a köteleket, hogy megszólalásra bírják az öreg harangokat.

Távolabb, a Guadalquivir lomhán hömpölygő vize mentén az Arany Torony állott. Az idők folyamán valósággal belepte a füst, de a nyugovóra terő nap fényözönében szikrázva villant fel a régi ragyogása.

Mária álomképeket szőtt a regényes torony körül és elmerengve nézte a nagy hajókat, amelyek lassan, szinte ünnepélyesen haladtak lefelé a vizen, hogy távoli országok felé vegyék útjukat. De mindennél érdekesebb és lenyűgözőbb volt az édes zene és a láthatatlan énekes tiszta tenorhangja, amely a Café de la Mariposából estétként a magas falakon keresztül is beáradt a zárdá kertjébe.

Mária és a vele lakó kis társnője egyik este, közvetlenül vesperny után, felkapaszkodtak a magas fal tetejére és kíváncsi pillantást vetettek a cantinára. Nem sokat láthattak. A lombos fák majdnem egészen

eltakarták a kis kávéházat. Még kevésbé láthatták a szépen éneklő férfit. Mindamellett szigorú dörgálásban részesültek, amiért felkapaszkodtak a falra.

A dörgálás bizonyos jelentőséget adott a kis incidensnek és Mária ettől kezdve a kelleténél többet gondolt az éneklő emberre. A fiatal leányban akaratlanul is feltámadt a regényes hajlam.

Észre sem vette és a lelke csendes változáson ment keresztül. Különös nagy érdekjelődés támadt benne a zene és ének irányában és nemsokára ő énekelte a magán-szólamot az esti istentiszteleteken.

Fiatal növendéktársa, akivel együtt kapaszkodott fel a falra, meglehetősen kötekedő természetű leányka volt.

Egy este, amikor a cantinából epekedő, szerelmi dal hangjai áradtak a magasba, így szólt Mária felé:

— Énekelj valamit. Hadd hallja az ismeretlen énekes is a te hangodat.

Mária zavarba jött és mélyen elpirult.

— Hogy mondhatsz ilyent! — tiltakozott. — A fejedelmesszony sohasem bocsátaná meg.

A másik leány gúnyosan mosolygott:

— Akkor miért gyakorolod egész nap az éneket? Csak a vespernyek miatt?

Igy eszmélt rá a valóságra Mária. Így tudta meg, hogy a lelkében valami változás történt és hogy valami veszedelem fenyegeti. Térdre hullott és buzgón imádkozni kezdett, hogy a Szent Anya bocsássa meg eltántorodását.

Amióta az intézetben élt, több levelet kapott bátyjától, Enrique kapitánytól. Az utolsó levél jó hírt hozott: a kapitány szabadságra jön és pár nap múlva felkeresi hugát Szevillában.

Fényképet is küldött a kaptiány és a fejedelmesszony kivételesen megmutatta Máriaéknak a fivére képét. A zárdai intézetbe ugyanis fényképet sem szabad küldeni és a zárdá főnöknője csak azért tekintett el ettől a szabálytól, mert a fénykép egy frantón küzdő tiszttől érkezett. A fényképet azonban nem adta oda Máriaéknak.

Mária társnője és bizalmasa, aki értette a módját, hogyan lehet az intézeti szabályokat átlépni nagyobb kockázat nélkül, „véletlenül“ belépett a fejedelmesszony szobájába és kíváncsi pillantást vetett Enrique kapitány fényképére.

Folytatása következik.

SZABÓ ISTVÁN:

Egy legionista naplója

Eredeti naplójegyzetek alapján sajtó alá rendezte: ANDRÉE DEZSŐ

(32)

Erzékenyen luesuzom spanyol barátomtól, ettől a szeleburdi, de alapjában jószívű, önfeláldozó pajtástól. Elkísér a város határáig, könnyen csillog mindkettőnk szemében, amikor összelelkezünk. Ha nem sikerül bejutnom az idegenlégióba — mondja —, jöjjetek csak vissza nyugodtan, a népkonyhák valamelyikén, vagy a bikaviadalokon a homokosok között, feltétlenül rátalálunk.

Kissé szokatlan, hogy egyedül vagyok, magános vándor távol Katalánia széles országtáján. Nem soká tárt az egyedüllét, hiszen mindössze százhatvan kilométer ide a határ. Január hónapját tapossuk, 1911. januárját, jobbról, balról mégis a legpompásabb tavasz köszönt felém. Virágzó mandula fák pompáznak az országot két oldalán, a végelethatatlan mező burgonyaföldjei is virágtengerhez hasonlítanak.

Szinte kábító melegen tűz a nap, nálunk odahaza ez esőt jelent. Az égbolton azonban tenyérnyi felhő sem látszik, nem erőltetem a menetelést, hogy ne érezzem annyira a meleget. Mindössze öt órán át meneteltem, kisebbfajta községen át vezet

az utam. Csak egy találmásra megnézem a se gélylapomat, nini, hiszen már itt is vagyok az első segítő állomáson. A fél pezetát nyomban kifizetik, mondják, hogy itt meg is hálhatok. Egyáltalán nem érzek fáradtságot, elhatározom, hogy továbbmegyek a legközelebbi faluig.

Továbbra is virágillatos, buja növényzettel borított mezőn vezet az utam. A változatosság kedvéért az út két oldalán narancsfák pompáznak, gyönyörű látvány a hatalmas, sárga gyümölcs a zöld levelek között. A távolban kisebb dombok emelkednek, sőt mintha erdőhöz közelednék.

Hanem úgy látszik alkonyodik, bár kissé korainak találok. Vagy talán nem is az esti szürkület, hanem felhő az a hamuszürke sötétedés, ami hirtelen elfödte a napot? Szaporán kilépek, nehogy elérjen az eső. Gyenge szél kerekedik, hajtja erre-felé a lomha, szürke felhőt. Lassan megered az eső, alig néhány perc alatt telire változott az idő. Az eső nem esapdos, hanem kitaróan szemez, mintha sosem akarna elállni.

A hideg már kellemetlen, lélegzéskor pára száll az orromból, mintha cigarettáznék. A ruhám lassan átázik, a hátamon végig folyik a kellemetlen hideg víz. A cipőm is nagyokat cuppan, falunak, vagy tanyának se hire, se nyoma. Elérem az erdőt, talán itt meghuzhatom magam egy fa alatt. Nem használ. A ritkás ágak között vígan csurog rám a víz, az eső úgy nekiindult, mintha sosem akarna elállni. Gyerünk csak tovább, éccakára itt nem maradhatok.

Teljesen besötétedett, már az utat is

alig látom. Lassan ritkulnak az erdő fái, az erdő szélén mintha nem volna olyan nagy a sötétség. Hirtelen megrezzenek, belém-szorul a lélegzet, az erdő fái közül hatalmas esaholással kutyák rohannak felém. A román fináncok fehér kutyája jut az eszembe, önkéntelenül futni kezdek, de néhány lépés után ráeszmélek, hogy úgy sem használ, legfeljebb még jobban megvadítja az állatokat.

Szerencsére mély férfihang csendül ki az erdő fái közül, a kutyák egyszeriben elhallgatnak. Csak most veszem észre, hogy nem messze az uttól az erdő szélén csürfőle alkotmány feketélik, füst száll fel belőle. A férfihang visszaparancsolja a kutyákat, kénytelen-kelletlen engedelmesskednek.

Végre tehát emberi hajlékhoz értem, itt menedéket kérek, akármi történik is. Ovatos léptekkel megindulok a csür felé, a kutyák újra dühös ugatásba kezdenek. A férfi ismét visszaparancsolja őket és úgy hallok, mintha kergetné is az utamból a két állatot.

Az eső lenyomja a csürből kiáradó füstöt, a kavargó fehérségen kívül semmit sem látok. Pedig már a fa ropogását is hallom, itt valaki tüzet rakott, milyen jó volna megszabadulni mellette. A szél egy pillanatra eloszlatja a füstöt, három alakot látok üldögelni a tűz mellett. A füst most újra megszorult a csürben, vesztettül marja a szememet, semmit sem látok, pedig már a tűz melegét is érzem.

Folytatása következik.

Sport

Az utolsó mérkőzésen dől el a bajnokság kérdése a noviszádi alszövetség első osztályában

A második osztály A) csoportjában a Makkabi és a palánkai Szloga befejezték a bajnoki évet

A négyes mezőnyre redukált elsőosztályban vasárnap játszották az utolsóelőtti bajnoki mérkőzést. A noviszádi Rádnicski 2:0 arányban biztosan legyőzte a rumai Spártát, amely ezzel a mérkőzéssel el is bucsuzott az idei bajnoki évtől. A Spárta a kétfordulós bajnokság küzdelmei során mindössze egy gólt adott és tizenhatot kapott, összesen egy pontot szerzett, tehát az utolsó helyet valóban megérdemli, mert tudása nem éri el az elsőosztályu nivót.

Előtte a tabellán a mitrovicai Gradjanszki áll. Eddig a második helyet töltötte be, de a Rádnicski vasárnapi győzelmével a harmadik helyre szorította le a Gradjanszkit. A rumai Spártán kívül a Gradjanszki is befejezte az idei bajnoki szezonot. A mitrovicaiak teljesítménye általában kielégítő, he-

lyezésük megfelel tudásuknak.

A második helyre vasárnapi győzelmével a noviszádi Rádnicski került, 7 ponttal 8:3 gólaránnyal. Az első helyezett NAK-tól egy pont választja el és a gyengébb gólarány. A NAK ugyanis nyolc ponttal rendelkezik és 11:4 gólaránnyal.

Az első helyezés kérdése tehát a szezon utolsó mérkőzésén dől el, ami nagymértékben növeli a döntő küzdelem jelentőségét. A NAK—Rádnicski bajnoki mérkőzést május 10-én játsszák. A helyezések jelenlegi sorrendje csak a Rádnicski győzelmére esetén változik, mert ha a két csapat döntetlenül mérkőzik, a NAK jobb gólarányával megőrzi jelenlegi vezető helyzetét.

Az elsőosztályu bajnoki tabella a döntőmérkőzés előtt, a következőképpen alakul:

I. osztály

Sorszám	CSAPAT	1	2	3	4	Gólarány, pontszám, helyezés
1	NAK	REG GE	0:1	3:2 1:0	3:0 4:1	11:4—8. I.
2	Rádnicski	1:0	LI	4:0 1:3	2:0 0:0	8:3—7. II.
3	Gradjanszki	2:3 0:1	0:4 3:1	UJ	3:0 4:0	12:9—6. III.
4	Spárta	0:3 1:4	0:2 0:0	0:3 0:4	SÁG	1:16—1. IV.

A második osztály A) csoportjában a vezető Juda Makkabi befejezte a bajnoki szezonot. Az egész bajnoki év alatt mindössze két pontvesztés érte, döntetlenül játszott két mérkőzés folytán. A Makkabi gólaránya 71:9, ami szinte egyedülálló teljesítmény a noviszádi futballsport történetében. A Makkabinak a bajnoki szezon befejeztével a második osztály B) és szerémi csoportjának bajnokával kell játszania az elsőosztályba való jutásért. Emberi számítást szerint a Makkabit a második osztályban egy csapat sem győzheti le.

A csoport vasárnapi fordulójának nagy meglepetése a Temerini TC 5:0 arányú győzelme a noviszádi Postások együttesén. A TTC második helyezése a bajnoki listán most már végérvényes. A petrovaradini Hajdukon aratott győzelmével a

petrováci Szlovaeski került a harmadik helyre, de még erősen kell harcolnia, ha ezt a helyezést megakarja tartani. Vasárnapi veresége folytán az eddigi harmadik helyezett PAK a negyedik helyre csuszott le, de még javíthat pozícióján.

Az ötödik helyet a palánkai Szloga foglalja el, miután valamennyi bajnoki mérkőzését lejátszotta. Erre a helyre komolyan számot tart a petrovaradini Gradjanszki is, amely ha minden jól megy, még a harmadik helyre is feljuthat, jelenlegi hatodik helyéről. A petrovaradini Hajduk immár nem menekülhet meg az utolsó helyezéstől, mert legjobb esetben 6 pontot szerezhet, ami kevés a feljebb jutásra.

A második osztály A) csoportjában a bajnoki tabella állása a következő:

II. osztály a) csoport

Sorszám	CSAPAT	1	2	3	4	5	6	7	Gólarány, pontszám, helyezés
1	T. T. C	REG	2:1	2:2 0:3	4:0 3:1	5:0 1:4	4:1 2:0	2:2 5:1	30:15—16. II.
2	Szlovaeski	1:2	GE	0:7 1:2	3:0	1:3 1:1	3:0 3:2	1:0 5:3	19:20—11. III.
3	Makkabi	2:2 3:0	7:0 2:1	LI	2:2 16:0	4:1 5:0	5:1 4:2	11:0 10:0	71:9—22. I.
4	Gradjanszki	0:4 1:3	0:3	2:2 0:16	UJ	3:3 7:1	6:1 1:8	4:4	24:45—7. VI.
5	P. A. K.	5:0 4:1	3:1 1:1	1:4 0:5	3:3 1:7	S	2:3 3:2	6:1	24:33—10. IV.
6	Szloga	1:4 0:2	0:3 2:3	1:5 2:4	1:6 8:1	3:2 2:3	Á	1:0 3:0	24:33—8. V.
7	Hajduk	2:2 1:5	0:1 3:5	0:11 0:10	4:4	1:6	0:1 0:3	G	11:48—2. VII.

Topola: JAK—Kulai Rádnicski 6:1 (3:1). Bajnoki. Bíró: Kuluncsics. Fölényes győzelmet hozott Topolának a vasárnapi találkozó. Topola a többet támadó fél és csak a csatárok határozatlanságának

köszönhető, hogy több gól nem esett. Kula erősen védekezett, egypárszor le is jut az ellenfél kapujához, de az adott gólnál többet nem sikerül elérniük.

A vasárnapi német válogatottak

Kresz, a német kapus és Hoffmann, a német csapatkapitány.

Apatin:

Tri Zvezde I. b.—Vukovári Spárta 1:1 (1:0). Bíró: Ruzman (Szubotica). Kevésszámú közönség előtt játszott a két csapat revánsmérkőzést. A Tri Zvezde tartalékjainak Vukováron elért 3:0-as győzelme után, az eredmény igen hízlgő a vukováriakra de a két ellenféltől mutatott játék nem. Olyan nivótlan futballt, mint amilyent a két csapat ezen a mérkőzésen játszott, még Apatinban nem látott a közönség.

Vel. Kikinda:

Koszovo—Szerbia 2:2 (2:1). Bajnoki. Bíró: Brkics (Beeskerek). Rekordszámú közönség előtt játszották le a mindvégig heves és izgalmas mérkőzést. A mérkőzés döntötte el a kikindai kerület bajnokságának sorsát. Ezek szerint a Szerbia a bajnok egyforma pontszámmal, de sokkal jobb gólaránnyal a Koszovónál. A Koszovo rögtön heves iramba fog és mintegy félóráig kapujához szorítja a Szerbiát, mely idő alatt kétgólos vezetéshez jut. Ezután halvesora kifulladás és a Szerbiának szisztematikusan felépített támadásait nem tudják megakadályozni. A második félidőben a Koszovo teljesen összeroppan, a játék térfelén folyik és kapusának első-rangu védeése menti meg a nagy vereségtől.

Szarakanisai AK—Baeszkogradistei AK 3:1 (2:1). A támadást Gradiste kezdi, s Németh révén már az ötödik percben megszerzi a vezetőgólt. Ujrakezdés után is Gradiste diktálja az iramot, de rendes méretű pályához lévén szokva, a szinte lehetetlenül szűkrezabott pályán (60-90 m) összjátéka bizonytalan, nem tud tervszerű akciókat kifejteni s Kanizsa a 14. percben egyenlít, sőt a félidő végén megszerzi a vezetést is. A második félidőben sem tudja Gradiste magát a neki szokatlan kis pályán feltalálni, s így Kanizsa a harmadik góllal könnyen beállítja a végeredményt.

Baeskimonostori Gradjanszki—Szombori Rádnicski 3:2. Bajnoki. Bíró: Spanyol. A hazai pályán kitűnő formában küzdött a Gradjanszki a Rádnicskival s a bajnoki pontokért való mérkőzés 3:2 aránnyal végződött a Gradjanszki javára. A gólokat a monostoriak részéről Klett és Elgetz II lőtte. A szombori Buzást hirtelen fejelésnél fejeberugták, összeesett, de az orvosi segítség magához térítette, kötést kapott és saját lábán hazamehetett. A baeskimonostori csapat — néhány új tagja kivételével — nagyon részolgt vasárnapi játékával a többszöri viharos tapsra.

A NAK esütörtökön, e hó 30-án este 7 órakor a sportpálya büfféjében halvacserát rendez, amelyre ezután is meghívja tagjait és pártolóit. Jelentkezni lehet a pályán.

**FIZESSEN ELŐ
A REGGELI UJSÁGRA**

Vasárnap játszik le Szuboticán az első ligamérkőzést

Az első mérkőzésen a Bácska a Szanddal kerül szembe A szuboticei másodosztályban folytatódnak a bajnoki mérkőzések

Vasárnap az egész országban megindulnak a ligamérkőzések. A ligamérkőzések első napján Szuboticán rendkívül érdekes meccs kerül lebonyolításra, amennyiben a két régi rivális, a Bácska és a Szand kerül szembe egymással. A két együttes találkozása annál is érdekesebbnek ígérkezik, mivel az idei szezonban ez a harmadik mérkőzésük, amelyből egyet a Bácska csapata nyert meg, míg a másik eldöntetlenül végződött. Jelenleg mindkét csapat kitűnő formában van, különösen a Szand, amely az elmúlt vasárnap a Szaskkal szemben elhódította a JNSz aranyserlegét az 1931 évre.

A szuboticei hazenacsapat megkezdte a tréninget. Szuboticán nemrég hazenaklub alakult a Bunyevacska Matica hölgytagjaiból. A hazenacsapat játékosai már megkezdtek tréningjeiket, amelyet szerdán és pénteken tartanak a Szand pályán. A tréningeket Konrad, a Szand kapusa vezeti.

A szuboticei ifjúsági sportbizottság közleményei: A Mali Szoko—Napredak mérkőzést az utóbbi javára írta az ifjúsági sportbizottság igazgatótanácsa. — Mint ismeretes a selyemzástól folyó küzdelmek során a Mali Szoko 3:2 arányú vereséget mért a Napredak csapatára. A vesztes csapat az eredménybe nem nyugodott bele és megóvta azon a címen, hogy a győztes csapatban egy játékos jog-

Mindkét csapat egyébként a ligamérkőzések második fordulóján oszjeki csapattal kerül szembe, amennyiben a Bácska a Szláviát látja vendégül, a Szand pedig Oszjeken a Gradjanszkival játszik. A szuboticei derbyt a Bácska pályán játszik le.

Ugyancsak vasárnap folytatódnak Szuboticán a másodosztályú bajnoki mérkőzések is. A bajnokjelölt Hajduk a TANK-kal, a tavasszal még nem szerepelt Szloboda a feltörő Rádnieskival és a Bunyevácok a Hakoah csapatával mérkőznek meg a bajnoki pontokért. A másodosztályú mérkőzések helye egyelőre bizonytalan.

talánul szerepelt. Szombaton este foglalkozott az ügygel az ifjúsági bizottság igazgatótanácsa, amely hosszú vita után helyt adott a Napredak óvásának és a mérkőzést 3:0 arányban a javára ítélte. Az igazgatótanács döntését a Mali Szoko megfellebbezte.

Három új bíró az ifjúsági sportbizottságban. Az ifjúsági bizottság bíróvizsgáztató bizottsága szombaton és vasárnap tartotta a bíróvizsgákat. A vizsgára hatan jelentkeztek, akik közül három, névszerint Mernyák Ferenc, Malusev Milan és Róza József sikerrel tették le a vizsgát, Kozmára Milost két hónapra visszautasította a bizottság, míg ketten nem feleltek meg.

Hrabri—Privreda 3:0 (2:0). Bajnoki.

A „Csurugi cukorgyár r. t.” alapító ülése Beogradban

Az alapítók részben kinevezték az igazgatóságot s kiírták a pályázatot az építkezésekre — 80.000 darab egyenként 1000 dinár névértékű részvényt bocsájtottak ki, melyből az alapítók 50.000 darabot jegyeztek le

Beogradból jelentik: Mint ismeretes, Csurug községhez egy külföldi nagy pénzcsoporthoz ajánlatot adott be egy modern cukorgyár építésére és az ajánlatot a községi képviselőtestület 1930. október 14-iki rendkívüli közgyűlésén elfogadta és kiadta a koncessziót, amelyet a báni hivatal 1930. november 18-án 108187—1930. szám alatt jóvá is hagyott. A koncesszió értelmében a község a cukor és szeszgyár részére teljesen ingyenes telket és 150 kat. hold szántóföldet ad.

A koncesszió tulajdonosok e hó 24-én Beogradban a pénzcsoporthoz megbízottjaival és az alapítókkal együtt kimondották a részvénytársaság megalakulását és tudomásul vették a csurugi cukorgyár r. t. alapszabályainak tervezetét is, az azon eszközölt kisebb változtatásokkal.

A részvénytársaság az alapszabályok szerint 80.000.000 dinár alaptőkével alakult meg, vagyis 80.000 darab egyenként ezer dináros névértékű részvényt bocsájtott ki, melyből 50.000 darabot az alapítók már előre le is jegyeztek és intézkedtek, hogy a még eladatlan 30.000 darab részvényt az itteni lakosság köreiből helyezték el, ami az eddigi jelek szerint, tekintettel a nagy keresletre semmiféle nehézségekbe nem ütközik.

Az alapítók, hogy a kisebb tőkével rendelkezők is tudjanak részvényt jegyezni a részvények jegyzésére igen előnyös fizetési feltételeket adtak. Az ezer dinár névértékű részvényre a jegyzéskor 300 dinárt kell fizetni és ötven dinár alapítási költséget. 1932. január hó 1-ig újra háromszáz dinárt és végül 1932 augusztus 15-ig négyszáz dinárt, mely összegek beérkezése után meg-

kapják a lejegyzett részvényeket.

Az alapítók a ljubljani Zadruzna Gospodarszka Banka d. d. a noviszádi Trgovacska i Obrtna Banka d. d. és a csurugi első takarékpénztárt fogják megbízni a részvények eladásával, hova a kötelező jegyzések 1931 május 1-től, legkésőbb 1931 május 30-ig jelentendők be, mivel már a részvények csak korlátozott számban jegyezhetőek le.

A bankok minden részvényjegyzőnek csekk lapot küldenek, mely csekk lappal a postatakarék útján köteles a részvényjegyző a lejegyzett részvény első részletét az alapítási költséggel egyetemben beküldeni ahhoz a bankhoz, amelyiknél a részvényeket lejegyezte.

Az alapítók által az igazgatóságba kineveztettek: Walker és Comp. képviselőiben Walker E. bankár, Puskás Gyula földbirtokos bankelnök, a koncesszió társtulajdonosa, Rajesetic Sztevan a Ratarszka Banka vezérigazgatója, Dr. Medakovics Gyura báni tanácsos, dr. Skolar a Zadruzna Gospodarszka Banka vezérigazgatója, Ljubljana, Kovács Agoston a koncesszió társtulajdonosa, Takács Géza földbirtokos, Budapest, Petrovics Petar, a Narodnog Delo igazgatója, Kovács János takarékpénztári vezérigazgató, dr. Zeőke Antal vezérigazgató, Budapest, Janics Vojislav ny. miniszter, míg az elnökséget dr. Sztojadinovic Milan volt pénzügyminiszter, a jugoszláv hajózási vállalatok elnökének, az alelnökséget pedig Joszovic Gyura ny. tábornoknak, az állami osztályorsjáték elnökének ajánlottak fel, míg két igazgatósági helyet az építő gyárnak rezerváltak.

A megalakult részvénytársaság 1931

május hó 30-ra tüzte ki az első igazgatósági ülést, melyen határozni fognak, hogy melyik cukorgyártató vállalatnak adják ki a munkálatokat és milyen feltételek mellett, szem előtt tartva, hogy a vállalkozóknak kötelességük az alapítók által lejegyzett 50 millió dinár névértékű részvényplakettjükből 16 millió dinár értékű részvényt, vagyis az alaptőke husz százalékát átvenni, mely összeget a szerződésben kikötött összegekkel együtt a vállalkozóknak előlegül adják azzal a kikötéssel, hogy azt az alapítók 1940. év végével visszavásárolhatják.

A gyár kristály, kocka és süveg cukrot állít elő és a legmodernebb gépekkel szerelik fel és a melasz feldolgozására még szeszgyárat is épít.

—o—

A kulai állatvásáron élénk volt a forgalom, az iparosok és kereskedők ellenben nagyon csekély üzletet csináltak. A kulai országos vásáron hatalmas felhajtás volt vágásra szánt kövér állatokban, főleg hizlalt ökrökben és ezekben jelentős eladások is történtek. A vásáron olasz, görög és osztrák kereskedők mintegy 700 darab lovat, ökröt, tehenet vásároltak, amit ugyanazon a napon szállítottak el. Hizott ökrök kilogrammjáért 6—7 dinárt fizettek. — Az ipari és kereskedelmi vásár ezel szemben rendkívül gyenge volt. Az eladott áru is jórésben áron alul kelt el, míg olyan iparosok is voltak, akik egy para forgalmat sem csináltak.

A bánsági kamara és a részletüzlet. Beeskerek-ről jelentik: A bánsági kereskedelmi és iparkamara igazgatósága tegnap ülést tartott, amelyen a részletfizetési üzletekről alkotott törvénytervezettel foglalkozott. Az igazgatóság elvben elfogadta a tervezetet és a kívánt módosításokat írásban közli a zagrebi kamarával.

A román kormány megszüntette a takarmánykiviteli illetéket. Bukarestből jelentik: A kormány gazdasági bizottsága elhatározta, hogy a takarmánykiviteli illetéket eltörli. Ugyanakkor elhatározta, hogy továbbra is érvényben hagyja a kelet-európai időszámítást, amelyet május 15-én kellene megszüntetni és helyette a nyugateurópai időszámítást bevezetni.

Rádió műsor:

Szerda, április 29

Beograd. 10: Előadás a népiskolák részére. 11:30: Gramofon. 12:45: A rádiózenekar déli hangversenye. 13:30: Hírek. 16: Gramofon. 17: A rádiózenekar délutáni hangversenye. 18: Nikolics Bosko gitárkísérettel népdalokat énekel. 19:30: Lovrics Bruno előadása. 20: A zemuni tamburászenekar hangversenye. 20:30: A Gajret dalkör hangversenye. 21:30: Gramofonhangverseny. 22: Hírek és sport. 22:20: Orosz óra.

Budapest. 9:15: A rádió házikvartettjének hangversenye. 12:05: Szalózenekari hangverseny. 4:10: Divatcsevegés. Dr. Cselényi Pálné előadása. 5: A nyelv bünei. Perlaky Lajos előadása. 5:30: Az Első Budapesti Citerakör hangversenye. 6:25: Az Operaház előadásának közvetítése. A müncheni mesterdalnokok. Dalmü 3 felvonásban. Szövegét és zenéjét írta Wagner Richárd. A II. felvonás után: időjelzés, hírek, időjárásjelentés. 11:45—12:30: Rác Béla és cigányzenekarának zenéje a Pannonia szállóból.

Bécs. 11: Wollner-zenekar. 1:10: Híres énekesek gramofonon. 5:20: Hangverseny. 8: Naderer: A nevető harmadik című parasztkomédiája az Exlbühne vendéggjátékában. 10: Hírek. 10:10: A Geigerzenekar hangversenye.

Berlin. 6:30: Dalok. 9:10: Mendelsohn: Zeitz és Goer: Malpopita rádióoperájának bemutatóelőadása. Majd: 12-ig tánczene.

Hamburg. 7:55: Smetana: Az eladott menyasszony című háromfelvonásos operája a Városi Színházból.

Milánó. 8:55 Opera. Pozsony. 7:30: Puccini: Pillangókisasszony c. operája a szlovák nemzeti színházból.

Prága. 11:15: Gramofon. 7:05: Népdalok. 9:30: Zongoraverseny orosz szerzőktől.

Zágreb. 12:30: Gramofon. 5: Zenés gyermekóra. 6:30: Gramofon gyermekeknek. 10:10: Hangosfilm közvetítése.

Hétfőtől - szerdáig

Április 27-29

1. Fox Movieton Journal No. 32.

2. Romantikus muzikói szerelmi dráma

A RIO GRANDEI ROMANC

Személyek:

Prablo . . . Warner Baxter
Mannelita . . . Mona Maris
Carlotta . . . Mary Duncan
Juan . . . Antonio Moreno
Don Fernando . . . Robert Edeson

Nyilttér'**Nyilatkozat**

Palotás Petron sztáribecseji lakos azt a hirt terjeszti Bacskogradistén és környékén, hogy az »öreg« Tényi Mátyást koldusbotra juttatja.

Ezen híresztelésre az a megjegyzésem, hogy az »öreg« Tényinek annyi vagyona még van, hogy az ő szolid, becsületes és rendes életmódja mellett évtizedekig is elég lesz.

Ami pedig azt a híresztelést illeti, hogy az »öreg« a kiskorúak miatt nem adhat el semmi ingó vagy ingatlan dolgot, azt felelem, hogy mindenki, s így az »öreg« Tényi is vagyónával azt tesz, amit akar.

Bacskogradiste, 1931. április 27.

Tisztelettel
Tényi Mátyás

*E rovatban közöltékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Női kézimunkák

kész díszsebkendők, monogram, azsurozás, aplikálás. Előnyomda, kézi- és géphímzés, plissé gombáthuzás, csipke, pamut és mindennemű kézimunka kellek o l c s ó á r b a n

NAGYFEJEŐ

kézimunkaüzletében
NOVISZÁD, KRALJICA MARIJA UT 2.
(az új házhoz vezető út)

KÖNYVELÉSÉT

a legszakosított és legolcsóbban elvégzem. Elhanyagolt könyvtel rendbehozom. Vállalatok könyvlefejtését, mérlegkészítést, könyvvitel tanítását. Könyvszakértői megbízást úgy magán, mint bírósági ügyben. Érdeklődők írjanak „Könyvszakértő” Noviszád, Postafiók 75. címre.

APRÓHIRDETÉSEK

ugy hétköznap, mint vasárnap
egy szó 1 dinár, NAGY BETUS 2 dinár
a legkisebb apróhirdetés 10 dinár

LEVELEZÉS

MINDEN NŐNEK kötelessége, hogy szép legyen. Győződjék meg róla, hogy a Daruváry arc krém megszüpíti és megfitalít. Küldjön be három dinár postabélyeget és kérjen próbadozót. Eredeti háromsarokos doboz ára 15 dinár. Kapható minden szaküzletben. Postai szétküldés: Blum gyógyszerár, Szabotica, főpostával szemben. 1

ELADÓ

TRAKTOR új Hoffer-Schranz-féle 28 HP cséplőgarnturával együtt eladó Schmidt József malmosnál, Bácskimonostor. 1811

CSELLÓ olcsón eladó, Szabotica, Kapista fényképész. 0171

Háztelek a Strand főút mellett jutányos áron sürgősen eladó. Cím Csukur Józsa, Almaska 4. 1858

ALLAST KERES

Szorgalmas, megbízható, kaucióképes idősebb férfi pénzeszedői vagy raktárnoki állást keres. Cím a noviszádi kiadóban. 1835

KIADÓ

Orb a panzióban burtozott szobák kiadók. 1842

KÉTSZOBÁS garson lakás azonnalra kiadó. Cím Szuvoborszka 5. Mali Ljiman. 1788

KERESLET

KIFUTÓFIU május 1-re kerestetik. TÁTRA autó képviselő, Bulevar. 1847

Nagyobb vállalat keres elárulástól perkt szerb és német nyelvtudással. Cím Schmolka hirdetőben. 1859

Orvos keres május 1-re nyugodt, zavartalan szobát a kórház közelében. Ajánlatokat a kiadóba. 1863

Ügyes, 15-16 éves kifutófiu felvétetik „Bata” cipőüzletben Kralja Petra 3. 1860

MINDENES SZAKÁCSNÓ kisebb családhoz felvétetik. Cím a kiadóban. 1857

KULÖNFÉLE

NE HIGYJEN SENKINEK! Kérje tőlünk válaszbélyeg beküldése ellenében a jövedelmező és könnyű háziiparra vonatkozó prospektust és a már azzal foglalkozók címeit és személyesen győződjék meg a tényállásról és a kereseti lehetőségéről. Zadruga jugoszlavenskih plefača. 1523

Olcsóbb a tűzifa!

I-a aprított bükk Dín. 32-fürészelt bükk és tölgydorong Dín. 28-100 kg-ként házhoz szállítva. Vujkovic fiatelep, Subotica. Tel. 669. 072

Hétfő-kedd-szerda

Evelin, Holt, Szöreghy Gyula, Igo Sym, Nikolaj Malikov

romantikus színjátéka

Volga leánya

Filmregény orosz énekekkel és gyönyörű táncokkal

Előkészületben: Kálmán Imre világhírű operette

FARSANG TÜNDERE

Főszereplők Any Ahlers, Verebes Ernő, Szőke Szakáll. Az operett minden énekszámra esemény, párbeszédei vidámak és kacagtatók.

Egy modern 3 szoba, előszoba, fürdőszoba és összes mellékhelyiségekből álló

lakás

kiadó, Sremska ulica 14. szám alatt. Érdeklődni lehet Königsdtler Testvérek R. T. cégnél, Noviszád, Knieginje Zorke trg 5.

MARA GRCSIGS

ModesNOVISZÁD, KATH. PORTA
Párisi és bécsi kalapok

0173

I. rendű téli

szalámi

kg-ként 55.—, rudvételnél 50.— dinárért,
továbbá I. rendű csabai szalámi kg-ként
40.— dinárért Noviszádon

Bartolovicsnál Korhec szalámigyár
lerakatában kapható

Minden nyelvű használt könyvek vétele, eladása. Kölcsonkönyvtár. Olcsó beszerzési forrás könyvtárak részére. „Kultura” Noviszád Postanska 14. 1775

Baromfitenyésztők figyelmébe! Megérkezett a világhírű „Camphoria” fészektőjés, mely nélkülözhetetlen minden tenyésztőnél. A „Camphoria” megóvja szárnyasait minden fertőző betegségtől és szárnyasainak tojóképességét előmozdítja. Jugoszláviai fölerakat: Csernyei és Grün, Noviszád. 1810

Szabotican a Reggeli Ujságnak apróhirdetéseket és hirdetéseket kiadóhivatalunk, Alexandrova u. 8. és a Rádío Reklám (Wilsova u. 8.) vesztel. 8529

Egy modern 5 szoba, előszoba, fürdőszoba és összes mellékhelyiségekből álló új

lakás kiadó

Kralja Aleksandra ul. 21. Teubner házban. Érdeklődni lehet ugyanott a házmeztérnél. 1865

Fizessen elő a Reggeli Ujságra

MÉSZ CEMENT,
Jeserit, Reibsand,
Stukatur a legolcsóbb árban kapható
GAUSZ JÁNOS, Futoski put 66

Délamerikában

az ottani

Magyarország

kiadóhivatalában

(Buenos Aires, Casilla Correo 1483)

kapható a

Reggeli UjságSzerkesztésért és kiadásért felel:
TOMAN SANDOR**EDISON BELL PENKALA gramofonok és lemezek**

hosszulejratu havi részletfizetésre. **LEMEZEK 26** dinártól kezdve,
GRAMOFONOK 810 dinártól kezdve. — Képviseelő és egyedárusító:

S T E R N A D O L F

varrógép, kerékpár, motorkerékpár lerakata és javítóműhelye Suboticán, Jelačićeva u. 2. Használt lemezeket cserélünk

„Uránia”, nyomdai műintézet és kiadóvállalat, Komlós Márton nyomása, Noviszádon